

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GEGUŽĖS - MAY 21, 2009 • Vol. C Nr. 96

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-20-09

Vakarų Europa gavo žinią, kad nestabilus laikotarpis Lietuvoje baigėsi

Britų savaitraščio „The Economist“ žurnalistas Edward Lucas.

Pietro Romančiko (ELTA) nuotr.

Vilnius, gegužės 20 d. (ELTA) – Dalios Grybauskaitės išrinkimas prezidentė Vakarų Europai atnešė žinią, kad nestabilus laikotarpis Lietuvoje

baigėsi, teigia žinomas politikos apžvalgininkas, britų savaitraščio „The Economist“ žurnalistas Edward Lucas. Jis taip pat pabrėžia ypač vertiną išrinktąją šalies vadovę kaip ekonomikos, finansų specialistę.

„Vakarų Europai šie rinkimai rodo, kad pasibaigė labai nestabilus laikotarpis, kuris prasidėjo dar Pakso laikais. D. Grybauskaitė išrinkus valstybės vadove, atrodo, kad viskas bus gerai“, – sakė E. Lucas.

Politikos specialistas pažymėjo, kad nė viena partija šiuose rinkimuose nesugebėjo iškelti išrinktajai prezidentei lygaus kandidato. „Džiaugiuosi, kad išrinktoji prezidentė turi tokį didelį palaikymą. Nors Lietuva yra parlamentinė respublika ir prezidentas čia neturi labai daug galių, esu įsitikinęs, kad D. Grybauskaitės išrinkimas yra geras pokytis“, – sakė E. Lucas.

Autoritetingo britų savaitraščio apžvalgininkas pažymėjo, kad didžiausias iššūkis, laukiantis naujosios valstybės vadovės – ekonominė krizė.

Anot E. Lucas, išrinktoji prezidentė, kuri užsienio spaudoje jau yra praminta „geležine ledi“, turės panaudoti savo tvirtą būdą ir vadovės savybes, kad sutelktų ir nuramintų žmones.

Išrinktoji valstybės vadovė paaiškėjus rezultatams jau pirmąją dieną griežtai išsakė savo nuostatą dėl Vyriausybės darbo. Ji privalėsianti įveikti krizę ir pareiškė nesitaikstysianti su neefektyviu darbu. Po šių žodžių sudrebėjo penkių ministrų kėdės. Už finansų, socialinės apsaugos ir darbo, sveikatos, ūkio, energetikos sritis atsakingi ministrai, pasak D. Grybauskaitės, arba turės pripažinti ir taisyti klaidas, arba turės palikti užimamas pareigas.

D. Grybauskaitė pareiškė, kad kol bus įmanoma reikia tvarkytis patiemis ir neskubėti kreiptis į Tarpautinį valiutos fondą (TVF).

„The Economist“ apžvalgininkas taip pat pažymėjo, kad Lietuvai tikrai kol kas nereikia tokios paskolos, kurią turėjo **Nukelta į 6 psl.**

PERIODICALS

PLEF sukviets lietuvių verslininkus iš viso pasaulio

Vilnius, gegužės 20 d. (Bernardinai.lt) – Šiuo metu baigiama rengti Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo (PLEF) programa, planuojamas PLEF Garbės tarybos narių posėdis, artimiausiu metu su PLEF bus plačiau supažindinta ir Lietuvos visuomenė. Į PLEF organizacinį darbą įsitraukė ir savanoriai iš Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto.

Nepaisant dėl Lietuvos neaplenkusio ekonominio sunkmečio kilusių pasirengimo trukdžių, sutelktos PLEF sumanytojų ir organizatorių pastangos bei PLEF dalyvių tikėjimas šio renginio reikalingumu lėmė, jog pasaulio lietuvių verslo elitą sutrauksiančiam suvažiavimui yra tinkamai pasirengta. Po 17 metų pertraukos atgaivintas projektas (pirmieji Pasaulio lietuvių verslininkų suvažiavimai vyko 1990 ir 1992 m.) neabejotinai taps vienu reikšmingiausiu 2009 m. Lietuvos ekonominio gyvenimo įvykių.

PLEF svarba ir aktualumu tiki ir jo dalyviai. „Šis suvažiavimas yra ypač savalaikis, nes jis puoselės ekonomikos dialogą finansų krizės laikotarpiu, kuris yra ypač svarbus Lietuvoje. Pakviečiant lietuvius iš viso pasaulio į Lietuvą, šis forumas skatins bendradarbiavimą praktiško patyrimo dėka bei pažangias idėjas, kurios gali padėti Lietuvos pasauliniam konkurencingumui bei verslui. Taip pat šis forumas leis susipažinti su kitais pasaulio lietuvių ekonomikos ir verslo vadovais, kurie dalinasi tuo pačiu tikslu – **Nukelta į 6 psl.**

Washington, DC pristatytos Baltijos šalys

Washington, DC, gegužės 20 d. (LR ambasados Washington info) – Gegužės 16 d. Washington vyko kasmetinis JAV ir Baltijos fondo (US-Baltic foundation) organizuojamas renginys, kuriame Amerikos visuomenės, politikos, žiniasklaidos, verslo atstovams pristatomos Baltijos šalys.

Ta proga gegužės 14–15 d. vyko JAV ir Baltijos šalių verslo forumas transporto, logistikos infrastruktūros plėtros Baltijos regione tema, kuria-

me Lietuvai atstovavo LR ministro pirmininko patarėjas transporto klausimais Algirdas Šakalys ir Užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Vytautas Naudužas. Renginio metu Lietuvos atstovai pristatė šalies transporto sektoriaus galimybes.

Gegužės 16 d. Washington vyko Jungtinių baltų Amerikos nacionalinio komiteto (The Joint Baltic American National Committee, JBANC)

organizuota konferencija: „Baltijos regiono saugumas – senos grėsmės ir nauji iššūkiai“. Konferencijos metu URM atstovas V. Naudužas skaitė pranešimą „Lietuvos energetinis saugumas: sunkumai ir galimybės“.

Vakare vykusioje iškilmingoje JAV ir Baltijos fondo vakarieneje pagerbtas buvęs NBA krepšininkas, verslininkas Šarūnas Marčiulionis, kuriam įteiktas apdovanojimas už išskirtinius pasiekimus sporte ir versle.

V. Adamkus: branginu kiekvieną, kuris sugrįžta

Prezidentas Valdas Adamkus (3 k) priėmė organizacijos „Sugrįžus“ atstovus.

Pietro Romančiko (ELTA) nuotr.

Vilnius, gegužės 20 d. (ELTA) – Prezidentas Valdas Adamkus priėmė Lietuvos, gyvenusių užsienyje, visuomeninės organizacijos „Sugrįžus“ atstovus.

Susitikime aptartos problemos, kurios iškyla iš užsienio į Lietuvą grįžtantiems lietuviams, kalbėta apie ryšių palaikymą su užsienyje gyvenančiais tautiečiais bei jų indėlių kei-

čiantis įgyta patirtimi. Pokalbio metu taip pat aptarti organizacijos ateities plėtros planai.

Visuomeninės organizacijos atstovai padėkojo prezidentui už ne kartą rodytą dėmesį išeivijos problemoms ir sakė tikį, jog ir ateityje užsienyje gyvenančių lietuvių klausimai užims svarbią vietą valstybės vadovų vykdomoje politikoje. **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. 45 metai, 2 mėnesiai ir 1 diena London, Kanada (p. 2)
- Ginklas – pasitikėjimas (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- LA Lietuvos Vaikų vilties komiteto veikla 2008–2009 m. (p. 5)
- Šeiminkės patarimai. Medus – vaistas nuo visų ligų (p. 8)
- Atsiminimai (23) (p. 9)
- Laisvės varpo atgarsiai (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2,54 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Meilė savo birbynei – taip norisi pavadinti muzikanto iš Lietuvos Dariaus Klišio pasiryžimą patekti į 96 muzikantų iš 30 pasaulio šalių bendrą projektą „YuoTube Symphony Orchestra“ (YTSO), kuris balandžio 15 d. gyvai koncertavo Carnegie Hall, New York mieste. Kaip sako pats lietuvis, šiame projekte jis dalyvavo ne tiek norėdamas patekti į galutinę orkestro sudėtį, kiek pasauliui parodyti savo instrumentą – tik lietuvių muzikai būdingą birbynę, jos galimybes. Klišys ne tik pateko į simfoninį orkestrą, bet pasiekė dar vieną laimėjimą – pirmą kartą muzikos istorijoje lietuviška birbynė buvo įjungta į simfoninį orkestrą kaip visavertis instrumentas. Vienintelis dalykas, dėl kurio Klišys apgailėstauja, kad tai įvyko ne jo gimtinėje Lietuvoje, bet Amerikoje. Ką gali žinoti, gal po šio koncerto Lietuvoje prasidės birbynės renesansas?

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

LONDON, KANADA

45 metai, 2 mėnesiai ir 1 diena

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Atbundančio pavasario saulėtą balandžio 17 dieną, penktadienį, kaip ir šalia stovintis, dar įkuriant ten pasodintas, dabar jau didingas beržas iš po žiemos su ledu svorio ir vėju nulaužtomis dviem didelėmis, dar kabančiomis šakomis, stūksėjo liūdnei apleista Londono lietuvių Šiluvos Marijos šventovė, įkurta 1964 m. vasario 16 d., 1414 pagrindinėje Dundas gatvėje, rytinėje miesto dalyje. Jos pastatą plačiai supa toliau esančios ligoninės prižiūrimi pievų plotai. Į ligoninę, lyg į kokį dvarą, veda dviejų eilių senais medžiais pasipuošęs ilgas, gražus kelias. Tarp jo ir šventovės – ligoninei priklausanti stovėjimo aikštelė. Šiandien šalia šventovės pastato – nauja „dekoracija“ – didžiulė lenta „For Sale“.

Parapijinio ir bendruomeninio inventoriaus iškėlimas vyko palaipsniui – nuo tada, kai pastatą su sale užrakino 2006 metų liepos pabaigoje. Bendruomeninis „turtas“ šiandien veikia sutvarkytas, keturiems sukraunant likusias, lyg niekam ir neberekalingas 1971 metais įkurtos bibliotekos lietuviškas knygas į 21 talpią dėžę geradarijo kun. J. Šileikos, OFM paskleidimui Lietuvoje. Stebuklų nenutinka, tik ne visi juos atpažįstame.

Peršasi galvon – „tu nelaužyk sau rankų...“, netikėk, kad toks lietuviškų knygų lobis taps Beverčiū. „Ir neliek ašarų...“, nes jos dar neuėjo ant niekų, kokian sąvartynan. Ar gali tapti toks lobis Beverčiū?

Susiklosčius aplinkybėms gali. Kaip gerai šiomis dienomis visi žinom, tikrai gali. Savotiškais Beverčiais liekame, visą išgyvendami, neįstengdami nieko pakeisti. Galima ir

reikia matyti ir kitą pusę – džiugesnę, įvertinant, kaip ir kiek šventovės ir salės pastatas per 42 metus pasitarnavo auginant dvi jaunas kartas, remiant lietuviškos dvasios veiklą, ypač išeivijos pastangas palaikant Lietuvos bylą laisvojo pasaulio ir Kanados sąžinėse, pastangas ją šioje „ašarų pakalnės“ pusėje ginti žodžiu, pastangas Lietuvą laisvinant.

Pastate dar liko dailūs, originalūs buvusios anglikonų tikėjimo Šv. Morkaus bažnyčios suolai, puikūs dūdų vargonai su kojų klavišais, dailios „Kryžiaus kelio“ stacijos – a.a. kleb. Igno Mikalausko, OFM dovana, kabančios „liustros“... Gal ir dar kas kita.

Paskutinį bendruomeninį inventorių ištuštino Kanados LB Londono apylinkės pirmininkas S. Keras, R. Mitalas, E. Petrauskas ir J. Butkus. Liko dar nemažas rūpestis energingai Šiluvos Marijos bendrijos tarybai, kuri sukvieta metinį susirinkimą Atvelykyje, balandžio 19 d., po Mary Immaculate Mišių.

Visa užbaigus, išeidami su Romu nupjovėme kiek groteskiškai kabančias nulūžusias beržo šakas. Ir beržo, ir sodintojų, ir šventovės garbei. Šalia įrengta balta Šv. Marijos statula – jau seniau buvo šio krašto vandalių apgriauta, galutinai sunaikinta. „Nesustabdysi upės bėgimo“, matysim, kokią „rodą“ atneš „For Sale“ puošmena. Visa praeina ir praeis – kaip 45 metai ir 2 mėnesiai – lyg viena diena.

GINKLAS – PASITIKĖJIMAS

KĘSTUTIS PETRAUSKIS

Trys priežastys, lėmusios pergalę: žemas Lietuvos politikų lygis, ekonominė krizė, moralinis nuosmukis. Jas įvardijo prezidento rinkimus laimėjusi Dalia Grybauskaitė.

Kuo stipri demokratija, kodėl žmonija nesugalvojo nieko geriau už kapitalizmą? Vienu ir kitu atveju svarbų vaidmenį vaidina moralė. Kai moralės principų imama nepaisyti, tiek rinkos ekonomika, tiek demokratiją ištinka krizės. Bet sistemos stiprybė yra ta, kad ji geba taisyti klaidas: tiek ekonomikoje, tiek politikoje. Milžiniškas pasitikėjimas, viltys, siejamos su Grybauskaite, rodo, kad ir Lietuvos demokratija randa savyje jėgų taisyti moralinius politikos pamatus.

Prieš metus Lietuvoje beveik niekas neatkreipė dėmesio į faktą, su kaupu atskleidžiantį, kaip „sistema“ pasiekė nuopuolio dugną. Švenčiant Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną, tuometis ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas nepasirodė šventiniuose ren-

Kuo stipri demokratija, kodėl žmonija nesugalvojo nieko geriau už kapitalizmą? Vienu ir kitu atveju svarbų vaidmenį vaidina moralė. (...) Milžiniškas pasitikėjimas, viltys, siejamos su Grybauskaite, rodo, kad ir Lietuvos demokratija randa savyje jėgų taisyti moralinius politikos pamatus.

giniuose. Vienas valstybės vadovų šalies šventę iškeitė į teniso partiją buvusio krepšinininko Šarūno Marčiulionio sodyboje surengtame verslininkų turnyre. Kirkilui pasirodė svarbiau pasisukioti tarp vadinamojo verslo elito. Greičiausiai tada jis galvojo: vieniems padėjau kurti „Leo LT“, kitiems parūpinsiu pelningų valstybės užsakymų, kai ką paremsiu milijonu kitu iš biudžeto. Galva svaiogo nuo valdžios. Kita pusė apie Kirkilą tikriausiai galvojo taip: jis tik išivaizduoja, kad valdo, reali valdžia yra mūsų rankose, jei ne šis, surasim ir iškelsim kitą kirkilą.

Sistamai geriausiai tiko neturintieji pakankamai kompetencijos, o dar geriau – susikompromitavusieji. Tokie lengviau valdomi. Bet ši, ypač per paskutiniuosius dešimt metų kurta sistema, ėmė byrėti. Prezidento rinkimai parodė, kad žmonių valiai daryti įtaką ne taip jau paprasta. Žinoma, klausimas, ar naujajai šalies vadovei seksis susidoroti su trimis įvardytomis iššūkiomis, – kol kas atviras.

Lietuvos žmonėms patiko Grybauskaitės užtikrintas tonas. O ir kandidatė nevengė pabrėžti, kad ji yra „tvirtos rankos“ šalininkė. Išrinktoji prezidentė įvardijo, kad antiras rimčiausias iššūkis yra ūkio krizė, kurią reikia suvaldyti. O to padaryti neįmanoma be paramos premjerui

Andriui Kubiliui. „Didelio pasirinkimo, kuo pakeisti Kubilių, šiandien nematau. Visi, buvę valdžioje ir dabar garsiai šaukiantys opozicijoje, visą laik demonstravo karingą neraštingumą, kuris būtų labai pavojingas valstybei šiandien“, – taip dar prieš rinkimus apie bendrą darbą su dabartine Vyriausybe kalbėjo būsimoji prezidentė.

Kubiliaus Vyriausybė daug nuveikė stabilizuojant valstybės finansus, mažinant išlaidas, prisitaikant prie krizės. Tačiau pridaryta ir nemažai klaidų, kai kuriuos sprendimus apskritai sunku paaiškinti. Didžiausią įtaką tam turėjo tai, kad Vyriausybė yra koalicinė. Todėl ne šalies ir jos žmonių, o partiniai, užkulisiniai interesai arba tiesiog nekompetencija, į ką taip pat atkreipė dėmesį išrinktoji prezidentė, lėmė klaidas ir žalingus sprendimus.

„Žinoma, kai yra koalicija, visuomet sunku sudėlioti pareigybes, nes kai kada kompetencijos klausimai lieka nuošalyje, niekas nekrepia į juos dėmesio, kalbama tik politine tema: iš vienos partijos – du, iš kitos –

Dalia Grybauskaitė.
Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

vienas. Tada turime, atsiprašau, turgų, o ne Vyriausybę. Šiurpas ima“, – taip taikliai faktą, jog Vyriausybėje yra ne vienas nekompetentingas ministras, įvardijo ir prezidentas Algirdas Brazauskas.

Tiesa, Lietuvoje yra daug politikų, galvojančių, kad jie yra tinkamiausi. Bet realiai gebančių, kompetentingų žmonių pasirinkimas labai jau ribotas. Tačiau tikėtina, Grybauskaitės ryžtas vers premjerą Kubilių ieškoti, tartis, keisti dalį ministrų, o ne palikti atskiras ministerijas kaip nepriklausomas partines kunigaikštystes. Neatmestina, kad bus pakeista ir koalicija.

Lietuvos žmonės patikėjo Grybauskaite, kad ji gali suardyti susiklosčiusią nomenklatūrinę sistemą. Tai didžiulis politinis svertas. Galima svarstyti, kad Lietuvos Konstitucija riboja prezidento galias. Priešininkai gali teigti, kad Grybauskaitė pernelgys įsijautė, ji – ne premjeras, kad ji neturi komandos. Tačiau piliečių palaikymas yra didžiausias politinis koziris ir ginklas. Antra vertus, pasitikėjimas reiškia ir ne mažesnę atsakomybę. Nes, jei nepasiseks, vėl sulauksime valstybės pareigūnų, valstybės šventes keičiančių į teniso partiją su „reikalingais“ žmonėmis.

„Valstiečių laikraštis“

Laikas reformuoti VSD

KĘSTUTIS GIRNIUS

Savo rinkimų programoje Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai žadėjo tobulinti Valstybės saugumo departamento (VSD) veiklą, laiduoti aiškesnę VSD pavaldumą, didinti parlamentinę kontrolę, priversti VSD pateikti Seimui analitines pažymas apie galimus valstybės tarnautojų korupcinius ryšius su Rusijos dujų tarpininkais.

Praėjus pusmečiui po naujos valdančiosios koalicijos sudarymo, konservatoriai nesiima rimtesnių žingsnių VSD pertvarkyti ir įgyvendinti savo išpareigojimus rinkėjams. Kurį laiką neveiklumą buvo galima teisingai, nurodant, kad prezidentas Valdas Adamkus priešinsis reformoms, bet politinė konjunkštūra jau keičiasi. Per pastarąjį pusmetį padėtis VSD pablogėjo, o ne pagerėjo. VSD vadovas Povilas Malakauskas toliau atsisako Seimui perduoti reikalaujamas pažymas, tuo tyčiodamasis iš parlamentinės priežiūros. Malakauskas tebevaikština po Seimo rūmus, stengdamasis paveikti parlamentarų. Tokia lobistinė veikla nebūtų pakenčiama Vakarų šalyse, kuriose saugumo viršininkas yra pavaldus prezidentui ar Vyriausybei ir tik su jų pritarimu ar pavedimu kalbasi su parlamentarais. Lietuvoje mažai kas žino, kas vadovauja Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos, kuris irgi užsiima žvalgyba. Nežino, nes jis pavaldus ministrei ir nešniukština po valdžios įstaigas.

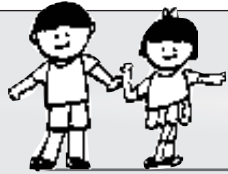
Savaitraštyje „Atgimimas“ rašoma, kad VSD kišasi į rinkimus, nutekino žiniasklaidai informaciją, jog Kazimiro Prunskienės rinkimų štabe nuolat sukiojasi su Kremliumi ir Rusijos specialiosiomis tarnybomis siejamas politikos technologas Aleksandr Špunt. Manoma, kad tuo VSD stengėsi įsiteikti rinkimų numylėtintei Daliai Grybauskaitei ar Algirdui Butkevičiui, kuris varžėsi su Prunskiene dėl vietos antrame rate. Praeitą savaitę Seimo Operatyvinės veiklos parlamentinės kontrolės komisija pranešė, kad VSD klausosi tiek pat asmenų telefoninių pokalbių, kiek ir anksčiau, kai VSD vadovavo Arvydas Pocius. Komisijos pirmininkas nurodė konkretaus skaičiaus, bet buvęs teisėjas, dabar Seimo narys Konstantas Ramelis ne kartą sakė, kad VSD prašo tiek daug sankcijų klausytis pokalbių, kad teismai jas tvirtina urmo principu, atskirai jų nenagrinėdami. Tiesa, šią savaitę komisija, kartu su Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu (NSGK) vyks į VSD pasižiūrėti, koku būdu VSD pareigūnai klausosi telefoninių pokalbių. Tai gali būti įdomu parlamentarams, bet jie turi prisiminti, kad svarbu, ne kaip klausomasi pokalbių, bet ar jų klausomasi pagrįstai ir kas daroma su surinkta medžiaga.

Toliau plinta įtarimai, kad VSD užrašinėja politikų, žurnalistų ir kitų viešųjų asmenų pokalbius, o surinktą medžiagą rodo kitiems. Prieš kelias savaites „Baltijos“ televizijos laidoje „Sąmokslų teorija“ NSGK pirmininkas Arvydas Anušauskas apkaltino žurnalistą Tomą Dapkų, kad jis tarnauja oligarchų grupei, iš kurių ima pinigus. Dapkus atmetė kaltinimus. Neturiu pagrindo juo abejoti. Gal įsikarščiavęs Anušauskas blefavo, pats išgalvojo kaltinimą. Gal VSD, stengdamasi įsiteikti, jam ką nors pripasakojo apie žurnalistą, gal parodė kokią slaptą medžiagą. Seimo komiteto pirmininkas neturi teisės viešai švaistyti tokiais kaltinimais, juolab kad sukuriama išpūdis, jog jie pagrįsti operatyvine medžiaga. VSD nėra atsakingas už neetišką Anušausko išsišokimą. Bet saugumas sukūrė tą aplinką, kurioje net Seimo nariai tiki, kad pokalbių klausomasi, o surinkta informacija rodoma VSD draugams ir rėmėjams, ja stengiamasi pakenkti patekusiesiems į VSD nemalone.

VSD yra diskredituota organizacija. Ji kišasi į politiką, nors turėtų būti skrupulingai neutrali. Jos buvęs vadovas Seime šantažavo tuometį NSGK pirmininką Algimantą Matulevičių. VSD vadovybė nuosekliai šmeižė savo žuvusį kolegą Vytautą Pociūną. Daugelis VSD pareigūnų yra privatizavę tarnybinius butus ir kotedžus Turniškėse lengvatinėmis sąlygomis, taigi, valstybės sąskaita. VSD neturi slaptosioms tarnyboms būtino žmonių ir politikų pasitikėjimo. Pernai dabartinė Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė sakė, jog „jau pradėdame įprasti, kad kalbėtis telefonu negalima, pokalbiai staiga tampa žinomi kam reikia ir kam nereikia, ir pan. Situacija yra labai prasta“.

Ne vien VSD atsakinga už apgailėtą padėtį. Atsakomybę turi prisiminti prokuratūra ir prokurorai, teismai ir teisėjai, kurie lengvabūdiškai išdavinėja sankcijas klausytis asmeninių telefoninių pokalbių. Atsakinga žiniasklaida, kai ji išspausdina nutekintą informaciją. Kalti ir tie valdžios pareigūnai, kurie skaito šią medžiagą, jei jie turi pagrindo manyti, jog žmogus stebimas be reikalo. Bet didžiausia atsakomybė tenka Seimui ir Vyriausybei. Jie nereformuoja VSD, neužtikrina, kad saugumas veiktų pagal įstatymų raidę ir dvasią. Atsakingas yra dabartinis Permainų koalicijos Seimas, ne jo pirmtakai, kurie nebeegzistuoja.

Nežinau, kiek Malakauskas asmeniškai atsakingas už VSD išsigimimą. Bet jis seniai turėjo suprasti, kad organizacija neatgaus savo gero vardo, jam neatsistatydinus. Ko jis pats nepadare, turi padaryti Seimas. Nemažiau svarbu iš pareigū atleisti jo pavaduotojus ir pagrindinius patarėjus. Priešingu atveju naujasis VSD vadovas bus apsuptas pareigūnų, kurie sukėlė tas bėdas, kurias reikia nedelsiant pašalinti. Naujasis VSD vadovas mažai ką nuveiks be savo nepriklausomos komandos. **Nukelta į 9 psl.**

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Pasibaigė JAV LB Švietimo tarybos š. m. sausio 20 d. skelbtas rašinių ir piešinių konkursas JAV lituanistinių mokyklų mokiniams. Šiame numeryje tęsiame pažintį su šio konkurso laimėtojais.

Redaktorė

Šių dienų didvyre

Lietuvos himną išmokau dar Lietuvoje, bet norėdamas parašyti rašinių, jį skaičiau vėl ir vėl. Ir man atrodo, kad tas žmogus, kuris atitinka Lietuvos himne paminėtas ir vertinamas savybes, yra mano močiutė, kurią aš pavadinau dabartine didvyre. Nors ir kiek sunkumų buvo, atidarė lituanistinę mokyklą, kad padėtų lietuvių vaikams nepamiršti gimtosios kalbos, savo šaknų ir tėvynės Lietuvos. Kaip paminėta himne, „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“. tai tikrai tinka mano močiutei, nes iš jos semiasi žinių kiti žmonės. Ir iš tikrųjų – kuo protingesnis ir labiau išsilavinęs žmogus, tuo jis yra stipresnis.

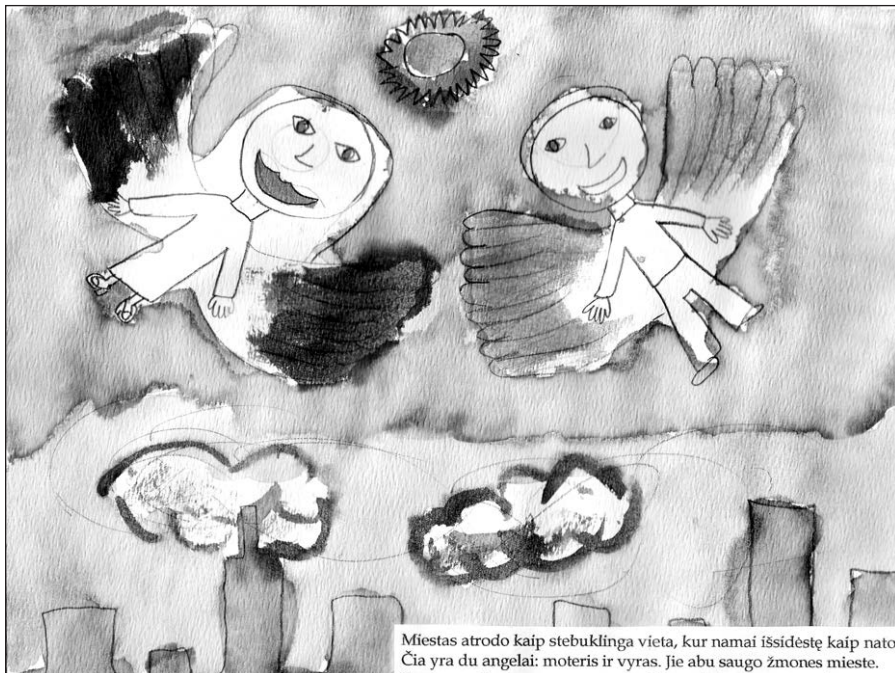
„Tegul tavo vaikai eina vien takais dorybės, tegul dirba tavo naudai ir žmonių gėrybei.“ Antrasis himno posmas taip pat tinka mano močiutei, nes pagal jos pavyzdį ir norą padėti tautiečių vaikams jos duktė, kuri yra mano mama, irgi tapo mokytoja ir padeda vaikams nepamiršti mūsų gimtos šalies Lietuvos ir lietuvių kalbos. Ir man atrodo, kad sekdami močiutės žingsniais, kiti lietuviai palaikys ir

padės mūsų lituanistinei mokyklai, kad ji ir toliau neštų šviesą, lietuvišką žodį ir kultūrą vaikams.

Trečias Lietuvos himno posmas – „Tegul saulė Lietuvoj tamsumas prašalina, ir šviesa, ir tiesa, mūs žingsnius telydi“, rodo, kad šitoje šalyje gyvendami labai lengvai galime užmiršti savo tėvynę, užmiršti kalbą ir tradicijas. Ir tampa žmogus tamsus, jam yra sunku sekti tiesos žingsniais ir jis lieka kaip medis be šaknų, nežinantis, iš kur jis kilęs ir kas jo protėviai yra. Tokiems žmonėms niekas nebesvarbu, tiktai dirbti ir gauti pinigų. Be tokių didvyrių kaip mano močiutė, kurių yra daug, bet galėtų būti daugiau, mūsų mylimoji šalis lėtai nyksta.

Ir tegul lietuviai visados būna vieningi ir padeda vieni kitiems, kad niekada nepamirštų tėvynės ir degtų jų širdyje meilė Lietuvai.

Mindaugas Balčiūnas
slapyvardis – Daugmintas
„Ažuoliuko“ m-la 10 kl.,
Cape Coral, FL
I premija 7–10 kl. grupėje

Samantha Mitchell, Bostono m-la, Boston, MA (I vieta)

Ko moko Lietuvos himnas?

Lietuvos himnas man yra vienas gražiausių. Tai kūrinys, kuris parodo ką mes, lietuviai, labiausiai gerbiame, vertiname ir kokios ateities norime savo tautai. Lengva pastebėti pagrindines himno temas – meilė tėvynei ir didvyriškumas. Tai parodoma nuo pat pradžių. Jau antroje eilutėje Vincas Kudirka parašė: „Tu didvyrių žemė“ tuo pasakydamas, kiek jo manymu žmonės gyvena Lietuvoje. Meilė tėvynei labiausiai yra matoma paskutiniame posmelyje: „Tegul meilė Lietuvos, dega mūsų širdyse.“ Taigi, patriotiškumas irgi yra vertinamas.

Kai aš apsvaarsčiau šias savybes ir pabandžiau pasirinkti žmogų, kuris jas turi, pagalvojau apie Valdą Adamkų. Visų pirma, jis yra Lietuvos prezidentas ir jau vien todėl jis turėtų at-

spindėti lietuvių tautos siekius. Mano akyse jis yra didvyris, nes jeigu jis yra Lietuvos prezidentas ir sugeba kažkaip pakeisti lietuvių gyvenimus į gerą pusę, tai yra didvyriška. Jis taip pat turi kitą svarbią ir vertinamą savybę – meilę Lietuvai. Valdas Adamkus Amerikoje gyveno daugiau nei trisdešimt metų ir netgi po tokio ilgo laiko sugebėjo išlaikyti lietuviybę, juo labiau, kad sugrįžęs atgal į Lietuvą, tapo prezidentu.

Savybės, kurios yra minimos ir pabrėžiamos Lietuvos himne, yra labai gerbtinos. Kiekvienas žmogus turėtų turėti šias savybes ir jomis didiuotis.

Alfreda Kavaliauskaitė
Slapyvardis – Kregždė
Čikagos lituanistinė m-la, IL
II premija 7–10 kl. grupėje

Augustas Binys Ričardavičius

Vytis

Prieš daug metų, Lietuva buvo labai didelė. Jos valdovas buvo didysis kunigaikštis Vytautas. Liepos 15d. 1410m., Vytautas ir Jogaila nugalėjo Kryžiuočius Žalgirio mūšyje. Dėl to tais laikais Lietuva buvo iki Juodosios jūros.
Vytauto simbolis buvo Vytis. Vytis herbe pavaizduotas žarvotas raitelis laikantis kalaviją ir skydą ant balto žirgo raudoname fone. An dabartinių lietuviškų monetų pavaizduotas Vytis.

Vytautas Banevičius

Slapyvardis – Augustas Binys Ričardavičius
„Genio“ lituanistinė m-la, Santa Clara, CA
II premija 2–3 kl. grupėje

Karalius ir trys raktai

Seniai seniai gyveno karalaitis, girių karalaitis. Jis buvo briedis. Dar jaunam esant vilkas sugavo jo mamą ir karalaitis liko su savo tėvu karaliu. Prieš didžiojo karaliaus mirtį karalius įdavė savo sūnui tris raktus.

Karalaitis žiūrėjo į savo tėvą. „Nejaugi mirė?“ – klausė atsisukdamas į dievaičius Miškinėlį ir Samanėlį. „Taip, karalaiti“, – liūdnai atsakė Miškinėlis. „Radom jį po Stelmužės ažuolu. Jis manęs paprašė kai ko“, – pasakė karalaičiui Samanėlis.

„Ką?“ – atsisuko į dievaičius jaunas karalaitis. „Tavo tėvas paprašė mūsų tau įduoti štai šitus raktus“, – Samanėlis padavė karalaičiui briedžiui tris raktus.

„Kiek dar nelaimių įvyks mano gyvenime?“ – sušuko liūdnas karalaitis. – Tai mama, o dabar ir tėtis. Aš per jaunas! Ką padariau, kad man taip atsitiktų?! Kaip aš valdysiu šitą girią?!“ „Mes padėsime, jei norite“, – pasiūlė jam Miškinėlis.

„O ką man daryti su tėvo raktais?“ – paklausė susijaudinęs karalaitis. „Na, nežinau. Bet apie raktus negali dabar galvoti. Žinau, tėvas tau juos davė ir tau jie labai brangūs, bet mes daugiau nebeturime karaliaus. Mums reikia galvoti apie tavo karūnavimo dieną“, – pasakė Miškinėlis.

„Kaip sau nori, taip. Gal rytoj?“ – paklausė užsidėdamas sau ant galinčių ragų raktus.

Greitai atėjo kita diena. Karūną jam padarė darbščios bitutės. Bitės taip pat pagamino ir valgi. Kiškiai atnešė iš ažuolo lapų padarytas staltes. Atėjo gyvūnėliai net ir iš kitų girių. Visi susėdo ir laukė karalaičio. Pagaliau pasirodė briedis. Iš abiejų pusių stovėjo dievaičiai. Miškinėlis ir Samanėlis pradėjo kalbėti apie briedžio karūną. Dievaičiai kalbėjo, o karalaitis, prisimindamas savo tėvo žodžius, giliai susimąstė. „Oi, kai tu būsi šitos girios karalius, žinau, pasirinksi gerą kelią. Bus trys durys. Ir tu turėsi atspėti, kurios durys yra Lietuva. Aš neatspėjau, bet tu tikrai atspėsi, ir nuvesi visus gyvūnus į gražų kraštą – Lietuvą. Niekas kitas nematys trijų durų, tik tu“, – prisiminė karalaitis.

Staiga, ant galvos užkrito karūna. Iš kart atsirado trys durys. Bet niekas kitas nematė. Jau karalius pasiėmė nuo ragų raktus. Visi gyvūnai plojo ir švilpė, bet karalius jų nepaisė. Jis, laikydamas raktus, bailiai žiūrėjo į duris. Pagaliau, nuėjo tiesiai. Atrakinio duris su viduriniu raktu. Visi žvėrys nutilo, ir spoksojo į karalių. Durys atsivėrė, prieš akis išvydo Lietuvą...

Milda Pranskutė

Slapyvardis – Mildukas
Čikagos lituanistinė m-la, IL
II premija 4–6 kl. grupėje

Domas Burachas, B. Brazdžionio m-la, San Marcos, CA (I vieta)

LOS ANGELES, CA

Los Angeles Lietuvos Vaikų vilties komiteto veikla 2008–2009 metais

REGINA GASPARIENĖ

Los Angeles Lietuvos vaikų vilties draugija yra viena iš labiausiai mūsų mieste visuomeniniam darbui pasiaukojusių asmenų grupė. Daug metų Vaikų vilties komitetas, kuriam vadovauja veikli mūsų visuomenės veikėja Danguolė Navickienė, kiekvieną pavasarį sukviečia visuomenę į pobūvį, taip norėdama atsiskaityti už nuveiktus darbus, parodyti, kur ir kaip lėšos buvo panaudotos, o taip pat surinkti pinigų. Gražiai a.a. Jono Navicko sumanymas kaip koldūnų pietūs pats pokylis yra didelio žmonių skaičiaus darnaus darbo produktas.

Dr. Jolita Zakaraitė pasakoja svečiams apie didelę pažangą nudegimų gydyme Lietuvoje su Los Angeles Lietuvos Vaikų vilties komiteto parama.

Gražiai išpuoštoje Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje tą kovo sekmadienį susirinko beveik trys šimtai žmonių. Pradėjusi savo kalbą Navickienė pristatė daug asmenų, be kurių pagalbos Vilties darbas būtų neįmanomas. Tai uolūs komiteto darbininkai: Sigita Adams, Laima Jarašūnienė, Ingrida Jodelienė, Jurgis Joga, Raimonda Kontrimienė, Dalilė ir Antanas Polikaičiai, Laima Ringienė, Angelė Vaičekauskienė, Rymantė Vizgirdaitė. Šią metinę šventę suruošė darbštūs asmenys: Daiva Schukštienė, Audrė Kleven, Darius Novickis, Lina Kontrimaitė, Ona Norkienė bei Jūratė, Giedrius ir Hermis Dranevičiai iš Lietuvos. Toliau pirmininkė pasinaudoma skaidrėmis papasakojo apie veiklą, gerinant Lietuvos vaikų sveikatos apsaugą. Pernai, t.y. 2008 metais, Vilniaus universitetinės Vaikų ligoninės onkohematologijos skyriui buvo nupirkti siurbliai paciento valdomai anelgezijai ir paciento pervežimo neštuvai; Ramunės ir Gintauto Vitkų dovanos dėka bus įrengtos keturios palatos onkohematologijos skyriui, remonto darbai jau pradėti. Traumatologijos skyriui nupirkta naujausias technologijos lazerinis dopleris nudegimų ir žaizdų gyliui nustatyti – vienintelis toks aparatas Rytų Europoje. Pažadėta dar 100,000 dol. vertės įranga 2009-tais. Finansuotos gydytojų ir med. seselių stažuotės Gdanske, Zuriče ir Bostone. Apie nudegimų poskyrio pasisėkimą papasakojo jauna Lietuvos plastikos

chirurgė dr. Jolita Zakaraitė, atvykusi iš stažuotės Bostone. Dėl Californijos lietuvių paramos moderniaime Vilniaus universitetinės Vaikų ligoninės nudegimų poskyryje per 15-ka metų yra miręs tik vienas vaikas, kuris ir prieš nudegimą buvo silpnos sveikatos. Lietuvos pasisėkimai susilaukė net tarptautinio dėmesio. Per konferencijas kitų tautybių gydytojai pamini, kad per tą laikotarpį nudegimų gydymas Lietuvoje pagerėjęs net 35 kartus. Niekur kitur pasaulyje nesimato tiek pažangos.

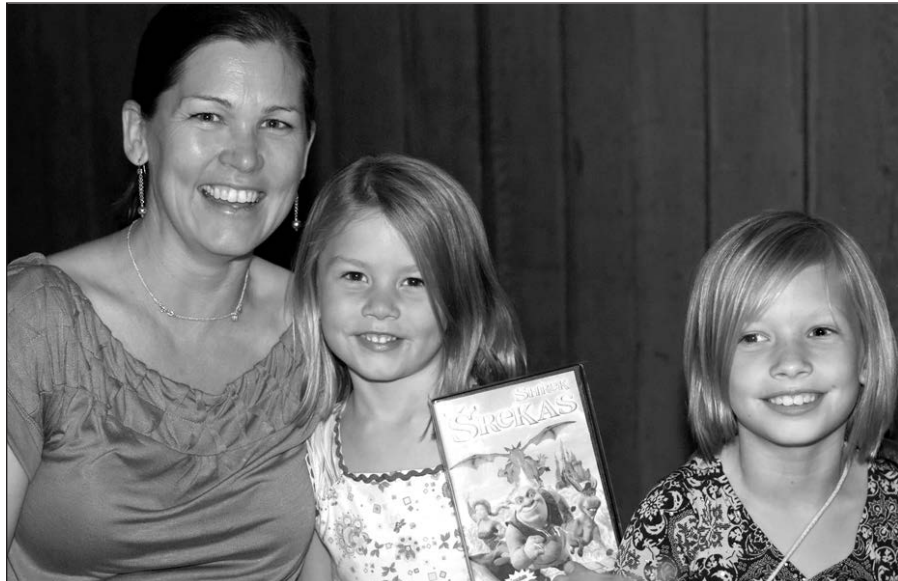
Pirmininkė toliau paminėjo Laurus Gedgaudienės surengtą lėšų vaju įkurtam Jonui Navickui atminti žaidimų kambariui Traumatologijos skyriuje. Čia buvo nupirkta naujas „Playstation“ kompiuterinis žaidimas ir įteiktas vaikams Šv. Kalėdų proga. Los Angeles lietuvių parama džiaugiasi keli vaikai ir jaunuoliai, kurie toliau gydomi Los Angeles, Baltimorėje ir Lietuvoje. Mūsų Los Angeles Vaikų vilties komitetas vis dar apsiima gydyti vaikus, kurie negauna pagalbos Lietuvoje. Jums, mielai mūsų visuomenei, yra dėkingi daugiau negu trys tūkstančiai vaikų, kurių nematome, bet kurie pereina per mūsų įrengtą ir remiamą Traumatologijos skyrių, didžiausią visoje ligoninėje. Gautas prašymas padėti suremontuoti Neišnešiotų naujagimių skyrių Universitetinėje ligoninėje. Visa kaina apie 600,000 dol. Kadangi iki šiol Los Angeles Vaikų vilties rėmėjai suaukojo 1.5 milijono dol., tai komitetas nusiteikęs šį projektą paremti. Per tos dienos koldūnų pietus buvo sutelkta daugiau nei 167,000 dol., kas yra gera pradžia.

Mūsų komitetas remia krikščionių organizacijos „Joni and Friends“ darbus Lietuvoje. Ši organizacija į Lietuvą ir kitus kraštus veža neįgaliesiems kėdes su rateliais, sėkmingai dirba su Vilties organizacija Lietuvoje – savo pranešimą baigė Navickienė. Orange County skyriaus vedėjas Tom Downs papasakojo apie jų veiklą ir planus padėti Lietuvos neįgaliesiems.

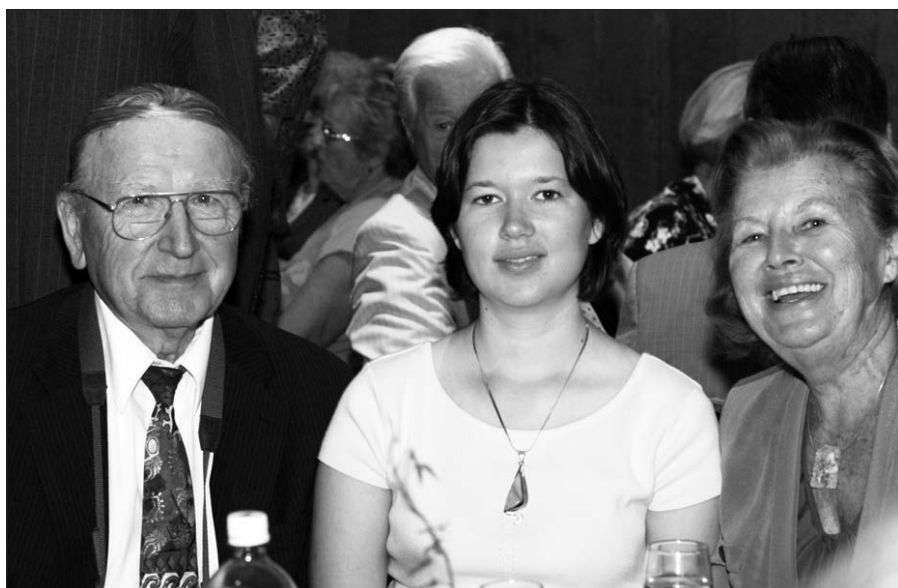
Prieš prasidedant pietums, buvo padėkota asmenims, kurie gamino ir virė koldūnus: Sigitai ir Otis Adams; Violetai ir Mindaugui Gedgaudams; Daliui, Laurai ir Kovui Gedgaudams; Augiui, Rasai, Brigitai ir Erikai Gedgaudams; Angelei Vaičekauskieni; Daliai Gricienei; Ingridai Jodelienei; Raimondai ir Ričardui Kontri-

Danguolė Varnienė ir Vaida Mikuckienė džiaugiasi koldūnų puota.

Rasa Gedgaudienė su dukrelėmis Erika (viduryje) ir Brigita (dešinėje). Visos trys pagamino daug koldūnų šiems pietums. Dukrelės, kaip jauniausios savanorės, buvo apdovanotos „Shreko“ DVD.

Antanas Polikaitis su Milda Lenkauskienė ir jos anūke.

mams; Rymantei Vizgirdaitei; Danguolei Navickienei; Danutei Jasiukonytei; Sauliui Žemaitaičiui; Dainai Žemaitaitytei; Dianai Mičiulytei; Jadvygai Karčiauskienei ir Audrai Dabšytei. Taip pat tiems, kurie dirbo lašinių skyriuje: Juozui Raibiui, Daliai Jasiukonienei, Danutei Muras, Albai Schukštienėi ir Rimai Baipšienei. Buvo pagerbtos vyriausios vyrėjos Genovaitė Plukienė ir Laima Murauskas-Leko.

Sėdėdama prie stalo ir įdėmiai klausydama pranešimo bei stebėdama rodomus be galo skaudžius vaizdus iš Traumatologinės ligoninės, prisiminiau prie mūsų parapijos šventovės neseniai pastatytus tris

stogastulpius, pavadintus Okupacija, Tremtis ir Amerika. Tai gydytojų Rolando ir Danutės Giedraičių dovanata-atminimas jų tėvams už iškentėtą karo ir okupacijų tremtį, už jų tėvų ir visos jų kartos sunkų juodžiausią darbą svetimoje šalyje, kad vaikai galėtų siekti mokslo, ir kartu padėka Amerikai, kur pabėgėliai rado prieglobstį. Tą dieną salėje susirinkę pabėgėlių vaikai yra jau kelinta verslininkų, gydytojų, mokslininkų, inžinierių, mokytojų, statybininkų, amatininkų, menininkų ir advokatų karta. Tai jie suaukojo pusantro milijono dolerių Lietuvai, jos skurdiems ir ligotiems vaikams. Kaip galėjo vienas jau iš laisvos Lietuvos atvažiuavęs ekonominis išsivystęs šėšėlis spaudoje, rašydamas, kad dypukai nemylė Tėvynės, kad jie sugeba tik mosuoti vėliavomis. Pirmoji pabėgėlių karta ne tik gerbė tautos vėliavą, bet ir statė šventoves, lietuviškas tautines mokyklas ir centrus, kūrė politines ir kultūrines bei labdaros organizacijas, leido enciklopedijas ir išsivystę rašytojų kūrinius, puoselėjo spaudą. Tėvų-pabėgėlių darbas ir pastangos nenuėjo veltui: vaikų kartos, net ir jau nekalbančios lietuviškai, atsidėjoja tęsdamos taurų pagalbos darbą Lietuvai. Garbė ne tik išvardintiems, dirbusiems Vaikų vilties komitete, jo pirmininkei Navickienei, garbė visiems, metai iš metų aukojantiems savo darbą ir lėšas, kad Lietuvos vaikai būtų gydomi su didžia viltimi būti sveikiems, net ir po sunkiausių traumų.

„Tūkstantmečio odisėja“ sugrįžo į Europą

Liepos 5 d. „Ambersail“ LTU 1000 sugrįš į Klaipėdą.

Organizatorių nuotr.

Vilnius, gegužės 20 d. (Lietuvians.com) – Iš Almerijos (Ispanija) uosto startavo „Tūkstantmečio odisėjos“ X etapas. Per 13 plaukimo parų kapitono Lino Baublio vadovaujama įgula Atlanto vandenynu planuoja įveikti beveik 2,000 jūrmylių ir aplankyti Portugalijos, Airijos ir Didžiosios Britanijos Lietuvos Bendruomenes Lisabonoje, Dubline ir Londone. Paskutinėje šio etapo stotelėje – Londone numatyta švartuotis birželio 4 dieną.

„Dešimtas etapas susideda iš gana trumpų atkarpų. Daugiausia buriuosim Atlanto pakrante, o pakrantėje tyko daugybė klastų: žvejų tinklai, žvejų laiveliai be navigacinių šviesų, dideli potvyniai, atoslūgiai iki 5 metrų, stiprios pakrančių srovės, intensyvi laivyba“, – sako X etapo įgulos kapitonas Linas Baublys.

Pasibaigusio IX etapo įgula artė-

dama prie Almerijos krantų kirto I Odisėjos etapo kursą ir „uždarė“ Odisėjos kelionės ratą. Pagal buriuotojų tradicijas tai reiškia, kad „Tūkstantmečio odisėja“ apiplaukė pasaulį. Tačiau iki Odisėjos pabaigos Europoje buriuotojų laukia dar 13 uostų ir Lietuvos Bendruomenių.

Odisėjos misiją – pristatyti pasauliui Lietuvą, švenčiančią garbingą jubiliejų ir pakviesti viso pasaulio lietuvius švęsti Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį vienu metu visuose penkiuose žemynuose pabaigs paskutiniojo XI etapo įgula. Jai teks aplankyti daugiausia Lietuvos Bendruomenių – net septyniuose Europos šalyse: Norvegijoje, Danijoje, Lenkijoje, Švedijoje, Rusijoje, Estijoje ir Latvijoje. Liepos 5 d., Mindaugo karūnavimo dienos išvakarėse, „Tūkstantmečio odisėjos“ jachta „Ambersail“ LTU 1000 sugrįš į Klaipėdą.

Pakeista įvaikinimo tvarka

Vilnius, gegužės 20 d. (ELTA) – Pakeista įvaikinimo tvarka labiau gins vaikų interesus. Tai numatyta Vyriausybės patvirtintuose įvaikinimo apskaitos tvarkos pakeitimuose.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasiūlytuose pakeitimuose numatoma, kad pirmiausia bus atsižvelgiama į vaiko interesus, o tik po to – į tėvų pageidavimus. Vaikui bus parenkama labiausiai jo poreikius atitinkanti šeima.

Pakeitimais taip pat detalizuojamos ir įvaikinimo procedūros, kurios šiuo metu taikomos sutuoktiniams, kai vienas iš jų yra Lietuvos, kitas – užsienio pilietis. Siekiama, kad tarpusavyje būtų suderintos mūsų šalyje ir tarptautiniu mastu galiojančios įvaikinimo procedūros.

Be kita ko, numatoma, kad pri-

reikus būtų galima sudaryti tarpinstitucinę įvaikinimo komisiją. Pastaroji spręstų, siūlyti ar nesiūlyti vaiką įvaikinti užsienyje.

„Įvaikinimo procedūrų tikslas – rasti vaikui tėvius, o ne tėvams įvaikyti“, – pakeitimų svarbą apibūdino socialinės apsaugos ir darbo ministras Rimantas Jonas Dagys.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, 2008 m. užsieniečiai įvaikino 108 vaikus iš Lietuvos. Iš 73 įvaikintųjų šeimų 7 šeimos buvo Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, ir lietuvių kilmės užsieniečių šeimos. Dvi užsienyje gyvenančios lietuvių šeimos įvaikino 3 vaikus iš Lietuvos. Penkios lietuvių kilmės šeimos, gyvenančios JAV, įvaikino 6 mažuosius piliečius iš Lietuvos.

Vakarų Europa gavo žinią, kad nestabilus laikotarpis Lietuvoje baigėsi

Atkelta iš 1 psl. pasiimti ant bankroto ribos atsidūrusi Latvija. Esą paskola iš TVF Lietuvai būtų ne-gerai ir dėl to, kad ji numuštų skolini-mosi vertinimus.

Tačiau E. Lucas priminė, kad yra įvairių bendravimo su TVF galimybių. „Geriau tartis dėl pinigų dar tada, kai jų nereikia, nei blogiausiu atveju. Geriausia yra užsitikrinti atsarginį variantą“, – sakė „The Economist“ apžvalgininkas.

E. Lucas taip pat pažymėjo gerbiąs D. Grybauskaitę kaip ekonomistę ir finansų žinovę. „Manau, ji labai rimtai apgalvoja savo žodžius prieš juos išsakydama“, – teigė įtakingas britų politikos apžvalgininkas, ragindamas įsiklausti į būsimą šalies vadovę.

Kalbėdamas apie kadenciją baigiantį prezidentą Valdą Adamkų E. Lucas pažymėjo, kad V. Adamkus buvo geras, bet nestiprus vadovas. „Tai ypač išryškėjo kadencijos pabaigoje. Aš labai džiaugiausi, kai V. Adamkų išrinko prezidentu. Tai yra viena iškilusių emigrantų asmenybių ir vienas liberaliausių politikų. Jis – nepaprastai iškilis asmenybė kultūriniame, intelektualiniame gyvenime, tačiau – ne visada ryžtingas sprendžiant šalies vidaus klausimus“, – teigė E. Lucas.

Gegužės 17 d. valstybės vadove išrinkta D. Grybauskaitė. Už ją balsavo 69 proc. rinkėjų. D. Grybauskaitė bus pirmoji moteris prezidentė Lietuvoje. Ji didele persvara aplenkė šiuose rinkimuose dalyvavusius kandidatus.

Šventojo Sosto apaštalinis nuncijus pradeda darbą Lietuvoje

Vilnius, gegužės 20 d. (BNS) – Prezidentas Valdas Adamkus priėmė Šventojo Sosto apaštalinio nuncijaus arkivyskupo Luigi Bonazzi skiriamuosius raštus. Šalies vadovas pabrėžė, kad Šventojo Sosto morali laikysena tarptautinėje erdvėje yra įkvėpimo šaltinis ir pavyzdys Lietuvai.

Šalies vadovo teigimu, popiežiaus Benedikto XVI kelionė į Artimuosius Rytus – vienas ryškiausių vertybėmis grįstos diplomatijos įkūnijimų. Jis taip pat pabrėžė, kad Lietuvos santykiai su Šventuoju Sostu yra ypatingi. „Sunkiais sovietinės okupacijos metais jautėme Jūsų tvirtą paramą. Jūs niekada nepripažinote Lietuvos aneksijos, o veikiančios Lietuvos diplomatinės atstovybės išsaugojimas buvo nepaprastai svarbus vilties ženklas lietuvių tautai“, – sakė Lietuvos vadovas.

Jis pabrėžė, kad Vatikano radijo bangomis Lietuvą pasiekdavo žinios iš laisvojo pasaulio, o nuolatinis

Šventojo Sosto dėmesys Lietuvai ir moralinė parama labai prisidėjo prie mūsų valstybės ir žmonių dvasinio augimo visus pastaruosius 18 metų.

Prezidentas priėmė Šventojo Sosto apaštalinio nuncijaus skiriamuosius raštus. Eltos nuotr.

Siūloma neapdovanoti buvusių SSRS saugumo bendradarbių

Vilnius, gegužės 20 d. (ELTA) – Įstatyme siūloma įtvirtinti draudimą apdovanoti valstybės apdovanojimais asmenis, dirbusius ar bendradarbiavusius su SSRS specialiosiomis tarnybomis.

Tai numatanti Valstybės apdovanojimų įstatymo pakeitimo projektą Seimo posėdžių sekretoriatai Paulius Saudargas, priklausantis Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijai, bei Liberalų sąjūdžio frakcijos narė Dalia Kuodytė.

Pagal teikiamą projektą, „buvę SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB – toliau VSK) kadriniai darbuotojai, slaptieji

bendradarbiai bei asmenys, priklausę rezervui, negali būti teikiami apdovanoti jokiais valstybės apdovanojimais.”

Valstybės apdovanojimai skiriami Lietuvos valstybei nusipelnusiems asmenims pagerbti. „Tačiau po Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo, pradėjus teikti valstybės apdovanojimus, visuomenėje ne vieną kartą buvo abejojama dėl prieštarų asmenybių apdovanojimo, o ypač daug nepasitenkinimo kėlė ir tebekelia asmenų, praeityje dirbusių ar bendradarbiavusių su SSRS specialiosiomis tarnybomis, apdovanojimas“, – pastebi P. Saudargas ir D. Kuodytė.

V. Adamkus: branginu kiekvieną, kuris sugrįžta

Atkelta iš 1 psl.

Organizacijos „Sugrįžus“ nariai pabrėžė būtinybę plėtoti ryšius su valstybinėmis ir savivaldos įstaigomis, taip pat užtikrinti ketinančių sugrįžti į Lietuvą sklandžią integraciją.

„Mūsų tikslas – dirbti taip, kad kiekvienas, išvykęs iš Lietuvos, norėtų grįžti atgal“, – sakė lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninės organizacijos atstovai.

„Branginu kiekvieną, kuris sugrįžta į namus ir sukauptą patirtį pritaiko savo šaliai“, – susitikimo metu sakė V. Adamkus.

Organizacija „Sugrįžus“ įsikūrė

2007 m. Šiuo metu užsiregistravusių Lietuvoje organizacijos narių yra 200.

Lietuvių, gyvenusių užsienyje, organizacijos nariai siekia užtikrinti keitimąsi informacija tarp pasaulio lietuvių, dalytis savo patirtimi su ketinančiais grįžti į Lietuvą, rengti kultūrinius, visuomeninius ir savišvietos projektus, skatinti lietuvius grįžti į Lietuvą ir mažinti kliūtis jiems grįžti, ugdyti visuomenės verslumą perteikiant Vakarų šalyse įgytą patirtį, organizuoti paramos ir labdaros akcijas, ugdyti patriotizmą ir tautiškumą, skatinti prisijungti naujus narius.

PLEF sukviets lietuvių verslininkus iš viso pasaulio

Atkelta iš 1 psl. visi norime matyti sėkmingą bei klestinčią Lietuvą pasaulinėje ekonomikoje“, – teigia Rokas Beresniovas, Eagle Bank viceprezidentas, dalyvausiantis PLEF apvalaus stalo diskusijoje „Sprendimai finansų krizės kontekste: Lietuvoje ir pasaulyje“.

Dar viena PLEF dalyvė, bendrovės „Food Depot International“, tarpininkaujančios Lietuvos įmonėms, savo produkciją eksportuojančioms į 300 mln. vartotojų JAV rinką, prezidentė Angelė Kavak sakė: „Aš turiu

nemažai vilčių, kad PLEF turėsiu galimybių pabendrauti su įvairių organizacijų, susijusių su eksportu, atstovais. Dabar didžiausias darbas – įkalbėti Lietuvos gamintojus šiek tiek pasistengti pritaikyti savo produkciją pagal JAV galiojančius reikalavimus. Sunku pasakyti, kas juos laiko – galbūt nepasitikėjimas savo jėgomis, galbūt nenoras siekti naujų tikslų.

Tikėtina, jog būtent PLEF taps ne tik dar vienu instrumentu, jungiančiu po visą pasaulį pasklidusius lietuvius, bet ir svariu postūmiu, padėsiančiu Lietuvai įveikti ekonominį

Pasaulio naujienos

Parlamento rūmai Didžiojoje Britanijoje.

Britanijos politikai reikia ne tik naujo parlamento pirmininko

Londonas, gegužės 20 d. (AFP/BNS) – Didžiosios Britanijos Bendruomenių rūmų pirmininko atsistatydinimas buvo būtinas kilus skandalui dėl įstatymų leidėjų parlamentinės veiklos išlaidų, tačiau tik didelio masto pertvarka ir visuotiniai rinkimai gali atkurti visuomenės pasitikėjimą šalies politika, rašo britų spauda.

Michael Martin, patekęs į skandalo dėl parlamentarų išlaidų epicentrą, tapo pirmuoju per daugiau nei 300 metų Bendruomenių rūmų pirmininku, kuris priverstas pasitraukti iš savo pareigų. Antradienį jis pranešė, kad atsistatydins kitą mėnesį.

Visa žiniasklaida palankiai įvertino M. Martin sprendimą atsistatydinti, o nemažai apžvalgininkų pabrėžė, kad jis apskritai neturėjo būti paskirtas į šias pareigas, nes yra joms netinkamas.

Tačiau laikraščių redakcinėse skiltyse išpėjama, kad reikės daugiau nuveikti, kad būtų atkurtas dėl skandalo žlugęs visuomenės pasitikėjimas parlamentu, ir pažymima, kad šiuo metu vienintelė tinkama išeitis iš susidariusios padėties būtų ministro

pirmininko Gordon Brown sprendimas skelbti pirmalaikius rinkimus.

„The Daily Telegraph“, kuris sukėlė šią krizę paviešindamas detales apie įstatymų leidėjų prašymus padengti įvairias jų išlaidas, Bendruomenių rūmų pirmininko M. Martin pasitraukimą pavadino pirmuoju „tikros britų revoliucijos“ žingsniu ir taip pat paragino skelbti pirmalaikius rinkimus.

„The Independent“ paragino ir G. Brown leiboristus, ir opozicijoje esančius konservatorius išmesti iš savo partijų visus įstatymų leidėjus, kurie piktnaudžiavo parlamentinės veiklos išlaidų sistema, ir nurodė, kad rinkimai, kurie turi būti surengti iki 2010 m. birželio, suteiks galimybę į didžiąją politiką ateiti naujiems talentams.

„The Times“ savo ruožtu pabrėžia, kad nepaprastai svarbu, kas bus pasirinktas M. Martin įpėdiniu, nes šiam asmeniui „bus pavesta įgyvendinti rimtas pertvarkas“.

Dabar parlamentui „reikia pirmininko, kuris ir būtų labai gerbiamas visuomenės, ir pats gerbtų savo šalį“, rašo dienraštis.

Suduotas smūgis planams uždaryti Guantanamo kalėjimą

Washington, DC, gegužės 20 d. (AFP/BNS) – JAV prezidento planui iki kitų metų pradžios uždaryti Guantanamo įlankos karinėje bazėje veikiančių įtariamų teroristų sulaikymo centrą antradienį iškilo rimta kliūtis, kai Barack Obama sąjungininkai demokratai Senate išreiškė nepritarimą jo prašymui šiam tikslui skirti 80 mln. JAV dolerių.

Demokratai prisijungė prie respublikonų, kurie ne kartą išpėjo, kad B. Obama neturi plano, kaip toliau elgtis su Guantanamo kalėjime šiuo metu esančiais 240 sulaikytų asmenų iš 30 šalių, ir pasisakė prieš tai, kad jie būtų kalinami, teisiami ar paleisti į laisvę Jungtinėse Valstijose.

Baltieji rūmai pažadėjo, kad B. Obama ketvirtadienį sakdamas kalbą apie nacionalinį saugumą pristatys „didelę dalį“ savo plano dėl šio kalėjimo, kuris tapo pasauliniu JAV „karo su terorizmu“ pažeidimų simboliu, uždarymo.

Gynybos departamento atstovas spaudai Geoff Morrell savo ruožtu sakė, kad Kongresas turi skirti bent „nedidelę sumą“ pinigų, nes priešingu atveju bus „nepaprastai sunku“

uždaryti sulaikymo centrą Guantanamo iki B. Obama nusistatyto laiko – 2010 m. sausio 22 d.

B. Obama prašė skirti 80 mln. dolerių uždaryti kalėjimą. Ši suma yra dalis didelio papildomų išlaidų plano dėl karų Irake bei Afganistane finansavimo iki spalio 1 d. bei skubios pagalbos Pakistanui suteikimo.

Atstovų rūmai neįtraukė šios sumos į savo įstatymo projektą dėl 96,7 mlrd. dolerių skyrimo, o Senatas pasirengęs išbraukti ją iš savo įstatymo projekto dėl 91,3 mlrd. dolerių skyrimo ir ketina priimti atitinkamą pataisą.

Demokratai ir kai kurie respublikonai, tarp jų senatorius John McCain, kuris buvo partijos kandidatas 2008 m. prezidento rinkimuose, sako, kad Guantanamo kalėjimas padeda verbuoti islamo ekstremistus.

Savo ruožtu Senato mažumos vadovas Mitch McConnell ir kiti respublikonai teigia, kad Amerikos kalėjimai nepritaikyti kalinti teroristus, ir kad B. Obama administracija iki šiol nesugebėjo įtikinti JAV sąjungininkų ir kitų šalių priimti sulaikytuosius.

EUROPA

SARAJEVAS

JAV viceprezidentas Joe Biden iš Sarajevo išskrido į Serbijos sostinę Belgradą. Antradienį J. Biden Bosnijos ir Hercegovinos įstatymų leidėjams sakė, kad JAV nori „užmegzti naujus sveikus santykius su Serbija“ po aštrių nesutarimų dėl pernai paskelbtos Kosovo nepriklausomybės. Sarajeve J. Biden išsakė priekaištų Bosnijos ir Hercegovinos politikams, kuriuos išpėjo, kad jie turi griežtai nuspręsti, ar šalis suinteresuota stojimu į ES ir NATO, ar vėl nori kruvino konflikto, kuris gali kilti, jei jie neatsisakys savo nacionalistinės retorikos.

RUSIJA

MASKVA

Jungtinės Valstijos ir Rusija veda derybas dėl susitarimo, turinčio pakeisti svarbią šaltojo karo laikų branduolinio nusiginklavimo sutartį, kuri baigs galioti šių metų pabaigoje, pranešė pareigūnai. Derybos dėl Strateginės ginkluotės mažinimo sutarties (START) yra kertinis JAV prezidento B. Obama siekio paspausti mygtuką „perkrauti“ įtemptuose santykiuose su Rusija akmuo, o jų baigtis gali turėti rimtų padarinių pasaulio saugumui.

AZIJA

MAGETANAS

Indonezijos karinis transporto lėktuvas, kuriuo trečiadienį skrido kariai ir jų šeimų nariai, įsirežė į keletą namų ir užsiliepsnojo, žuvo mažiausiai 98 žmonės, pranešė oro pajėgų atstovas spaudai. Degančios lėktuvo „C-130 Hercules“ nuolaužos pažiūro ryžių laukuose Rytų Javos provincijos kaime Magetane, esančiame maždaug už 160 km. į rytus nuo Jogjakartos. Nelaimėms priežastys šiuo metu tiriamos.

ARTIMIEJI RYTAI

SEMNASAS

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad paskelbė, kad jo šalis iš-

bandė naują vidutinio nuotolio „žemė-žemė“ tipo raketą, taip pat dar kartą pabrėžė, jog šiitiška respublika neatsisakys savo branduolinės programos. Irano vadovas nenurodė, kokį atstumą gali nuskriet ši raketa. Iranas tvirtina, kad branduolinę programą vykdo vien siekdamas vystyti taikią atominę energetiką, kuri padėtų aprūpinti elektra gausėjančius šalies gyventojus, kai išseks iškastinio kuro atsargos.

JAV

NEW YORK

JT generalinis sekretorius Ban Ki-moon paskyrė buvusį JAV prezidentą Bill Clinton JT specialiuoju pasiuntiniu Haičiui, pranešė JT generalinio sekretoriaus spaudos atstovas. Pranešime nurodoma, kad B. Clinton „padės suaktyvinti socialinį ir ekonominį Haičio gyvenimą“. Haitis laikomas neturtingiausia šalimi Vakarų pusrutulyje. Balandį Washington, DC vykusios humanitarinės pagalbos donorų konferencijos dalyviai sutiko skirti atstatyti Haičiui 324 mln. dolerių.

Dalis Afganistano saugumo pajėgoms Pentagono siunčiamos ginkluotės patekdavo į talibų kovotojų rankas, todėl sukilėliai įstengė daugelį metų kovoti su kur kas geriau aprūpinamomis JAV ir Afganistano pajėgomis, pranešė dienraštis „The New York Times“. Pasak dienraščio, neseniai buvo ištirti šaudmenys, kurie buvo rasti prie praeitą mėnesį Afganistano rytuose nukautų sukilėlių kūnų. Paaikškėjo, kad iš 30 rastų automatų apkabų bent septyniolikoje buvo tokių pat šovinių, kuriuos JAV tiekė Afganistano vyriausybės pajėgoms.

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas B. Obama pasiūlė įvesti naujus degalų reikalavimus automobiliams, kad šalis mažiau būtų priklausoma nuo angliavandenių importo, sumažintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą į atmosferą ir automobilių gamybos bendrovės paspartintų naujų ekologiškų modelių kūrimą. Pagal naujus reikalavimus, lengvieji automobiliai iki 2016 m. turi sunaudoti vidutiniškai vieną galoną degalų 35,5 mylioms (6,6 litro 100 km). Tai padės sutaupti 1,8 mlrd. barelių naftos. Aplinkosaugos valdyba turi įvesti naujus reikalavimus išmetamoms dujoms.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Trucking</p>	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė Nijolė Nausėdienė

El.paštas: nausediene@aol.com

MEDUS – NUO VISŲ LIGŲ

Senovėje medus buvo plačiai vartojamas kaip vaistas. Garsusis Pitarogoras teigė, kad medus prailginęs jo gyvenimą.

Gliukozė, kurios gausu visų rūšių meduje, yra energijos šaltinis visiems raumenims, taip pat ir širdies. Todėl nusilpus širdies raumeniui medų patariama vartoti kaip dietinę stiprinamąją priemonę. Tik nederėtų persistengti vartojant didelį jo kiekį su karšta arbata. Tai gali paskatinti stiprų prakaitavimą bei širdies veiklos suaktyvėjimą – tai žalinga silpnos širdies savininkų sveikatai. Todėl sergant širdies ligomis medų galima vartoti tik nedideliais kiekiais (po 1 arbatinį šaukštelį 3-4 kartus per dieną) su pienu, varške, vaisiais bei kitais maisto produktais.

Liaudies medicinoje medus su daržovių sultimis vartojamas kaip veiksminga priemonė, padedanti gydyti hipertenziją (kraujo spaudimą). Tuo tikslu patariamas toks mišinys: stiklinė burokėlių sulčių, stiklinė morkų sulčių, stiklinė krienų (sutarikuotų ir palaikytų 36 valandas) ir vienos citrinos sultis sumaišoma su viena stikline medaus. Vartojama po vieną valgomąjį šaukštą 3-4 kartus per dieną, likus valandai iki valgio arba praėjus 2-3 valandoms po jo. Gydomo kursas trunka du mėnesius.

Hipertenzijai gydyti ir jos profilaktikai patiriamas toks mišinys: stiklinė morkų sulčių, stiklinė krienų sulčių (krienus reikia iš anksto sumulkinti ir parą laikyti padėtus virš vandens), stiklinė medaus bei vienos citrinos sultys. Produktus stropiai sumaišome ir 2-3 kartus per dieną vartojame po 1 valgomąjį šaukštą. Mišinį patartina laikyti sandariai uždengtame stikliniame inde vėsioje vietoje.

Nusilpus širdies veiklai, naudinga derinti medų su vitamino C turtingais produktais. Šiam tikslui rekomenduotinas erškėtrožės vaisių bei medaus nuoviras: 1 valgomas šaukštas smulkintų sausų erškėtrožės vaisių užpilamas dviem stiklinėmis verdančio vandens, virinama 5 minutes. Atšaldžius įdedamas vienas valgomas šaukštas medaus. Geriama po 1/3 stiklinės 2-3 kartus per dieną. Nuovirą laikome sandariai uždengtame inde.

Viršutinių kvėpavimo takų gydymas medumi

Nuo seno žinoma, kad medus puikiai gydo peršalimą. Labiausiai tuo pasižymi liepų medus, skatinantis gausų prakaitavimą. Peršalus reikėtų medų vartoti prieš naktį – su karšta arbata arba pienu. Derinant medų su vaistingaisiais augalais, jo gydomasis poveikis dar labiau sustiprėja. Taip pat patartina gerti beržų pumpurų arbatą su medumi.

*1 valgomąjį šaukštą liepžiedžių ir džiovintų aviečių uogų lygių dalių mišinio užpilame 1 stikline verdančio vandens, palaukiame kol prisitrauks, perkošiamo. Geriama su 1 valgomuoju šaukštu medaus.

*500 g (2 puodukai) smulkinto svogūno, 2 šaukštai medaus ir du

šaukštai cukraus užpilame 4 puodukais vandens ir 3 valandas viriname ant silpnos ugnies. Atvėsusį skystį nupilame į sandariai užkemšame stiklinį indą ir vartojame po 1-2 valgomuosius šaukštus 3 kartus per dieną, prieš valgį.

*Anginai, nosiaryklės uždegimui gydyti liaudies medicinos specialistai pataria tokį tirpalą: 1 valgomąjį šaukštą medaus ir tokį pat kiekį ramunėlių žiedų užpilame stikline verdančio vandens ir 30 minučių paliekame prisitraukti. Nukošiame ir skalaujame gerklę.

*Gydant peršalimo ligas, gripą veiksmingas tarkuoto česnako ir medaus mišinys (1:1). Vartoti po vieną valgomąjį šaukštą 3-4 kartus per dieną

užsigieriant vandeniu bei arbata.

*Sergant ūminėmis ir lėtinėmis viršutinių kvėpavimo takų ligomis labai naudingos medaus inhaliacijos. Naudojant standartinį inhaliatorių, pasigaminama 50 proc. medaus ir distiliuoto vandens tirpalo. Procedūra trunka 20 minučių.

*Sergant bronchitu, medus su vaistingųjų augalų nuovirais padeda atsikosėti ir mažina uždegiminius procesus.

Inkstų ir kepenų ligų gydymas

Medus šiek tiek gerina šlapimo skyrimąsi. Meduje esančios medžiagos išplečia inkstų kraujagysles, o gausybė kitų naudingų medžiagų padeda pasišalinti šlakams. Medus palankiai veikia inkstų audinius, dezinfekuoja šlapimtakius, naikina ligas sukeliančius mikrobus. Jis naudingas ne tik nuo inkstų ligų, bet ir jų profilaktikai. Gydomosi tikslu rekomenduotina per parą suvalgyti po kelis šaukštus medaus. Galima užsigerti citrinos ar kitomis sultimis.

Sergant kai kuriomis kepenų ligomis patariama: 1 kg medaus sumaišyti su 4 puodukais juodųjų serbentų sulčiu ir vartoti po arbatinį šaukštelį 3-4 kartus per dieną.

Sklerozė

1 stiklinę svogūnų sulčių sumaišyti su stikline medaus. Gerti 3 kartus per dieną po vieną valgomąjį šaukštą, likus valandai iki valgio.

*Sumaišyti po lygiai juodojo ridiko sulčių bei medaus ir vartoti po vieną valgomąjį šaukštą (vaikams po 1 arbatinį šaukštelį) 3 kartus per dieną, prieš valgį. (Pastaba. Išgėrus šio mišinio galima kelias minutes pasijusti negerai, bet nereikėtų išsigąsti, greit viskas praeis. Mat juodo ridiko sultys pradeda valyti kepenis ir inkstus, tad tas nemalonumas dėl to ir atsiranda. Bet jau kitą dieną ir vėliau to nejausite.) Šis mišinys yra geras, nes išvalo visus bronchų takus ir kepenis, inkstus nuo apnašų. Šį mišinį pati vartoji du kartus per metus, geriu savaitę po taurelę.

Virškinamosios sistemos gydymas medumi

Vidurių užkietėjimo ir kitus panašius negalavimus medus gydo labai veiksmingai. Patariama šaukštą medaus ištirpinti viename puodelyje šilto pieno ir gerti vakarais.

rūgštoka tyrelė, kurią išskiria specifinės bičių darbininkių liaukutė. Tai ypatingo biologinio aktyvumo produktas, kurio sudėtyje yra 11,15 proc. baltymų, 8,94 proc. angliavandenių, 5,61 proc. riebalų ir 0,81 proc. mineralinių medžiagų. Bičių pienelio sudėtyje yra visų žmogaus organizmui būtinų amino rūgščių, angliavandenių, riebalų rūgščių, daug mikroelementų, visų B grupės vitaminų, vitamino C bei vitamino A, provitamino karotino, pantoteno rūgšties.

Bičių pienelis ypač vertinamas dėl stimuliuojamojo poveikio žmogaus organizmui. Vartojant bičių pienelį pagerėja savijauta, darbingumas, pagyvenę žmonės darosi žvaliesni, pagerėja jų jutimo organų funkcija.

Natūralios medicinos specialistai bičių pienelį pataria vartoti nuo įvairių sveikatos sutrikimų: sergant smegenų kraujagyslių ateroskleroze, išsivysčius lėtiniam širdies vainikinių kraujagyslių nepakankamumui, po miokardo infarkto, sergant kai kuriomis nervų ir odos ligomis, lėtinių virškinimo sutrikimų, klimakterinio laikotarpio negalavimu, pooperaciniu laikotarpiu, gydant nudegimo žaizdas, burnos uždegiminius procesus, norint sustiprinti organizmą po gydymo radioaktyviais spinduliais.

Savarankiškai gydytis bičių pieneliu nepatartina, nes tai ypač stipraus poveikio bičių produktas. Geriausia prieš tai pasitarti su gydytoju.

Gėrimai iš medaus

Iš medaus galima pasigaminti įvairių gėrimų. Senovėje lietuviai gamino „midų“, o anglai turėjo savo „Metheglin“, kuris už midų yra daug stipresnis. Midus buvo vartojamas sen. Egipte, Graikijoje, Romoje. Viduramžiais buvo paplitęs visoje Europoje, ypač Skandinavijoje, slavų ir baltų kraštuose. Senais laikais Lietuvoje midus buvo gaminamas dvaruose, vienuolynuose, pardavinėjamas dvarų, miestų ir miestelių smuklėse. XVII a. pr. Lietuvoje, Lenkijoje, Prūsijoje ypač garsėjo Kauno midus. Pateikiu midaus receptą iš senų lietuvių emigrantų knygos.

Midus

3 kvortas medaus atskiesti su 4 galionais vandens ir virinti iki puse nuvirs to mišinio. Tada pripilti kitą tiek vandens, įdėti 1/2 svaro apynių švariai marle aprištu ir vėl virinti iki puse nuvirs. Perpilti skystimą į kitą indą ir įdėti 1/4 uncijos mielių, užtepus ant plutelės duonos, ir uždengus pastatyti. Po 2-jų savaičių, kai midus jau bus pradėjęs rūgti, nukošti jį, supilti į uždara indą ir pastatyti šaltai.

Jei vietoje vandens vartosime vaisių sultis, tai gausime vaisinį midų.

Midaus aprūgimas, rauginimas, prižiūrimas, nupylimas, subrendimas beveik toks pats, kaip ir vyno.

Midaus stiprumas priklauso nuo vandens – mažiau vandens pilsime, tai midus bus stipresnis. Anykščiuose vyno gamykloje gaminamas spirituohtas midus. Stakliškių gamykloje (Prienų rajone) gaminamas „Lietuviškas midus“. Joje pagal D. Britanijoje užpatentuotą patentą gamina mos 6 rūšys natūralaus ir 5 rūšys spirituoto midaus.

Yra būdų patikrinti, ar medus tikras. Parašykite, jei kas žino juos, o aš laukiu tikslų patarimų iš Lietuvos, kai tik sužinosiu, parašysiu.

Linkiu visiems linksmo ir nuotaikingo savaitgalio.

Nervų ligos

Medus palankiai veikia nervų sistemą. Jame esančios įvairios maisto medžiagos labai naudingos galvos smegenų ląstelėms. Todėl vartojant medų pagerėja miegas, sumažėja dirglumas, padidėja darbingumas, žmogus jaučiasi žvalus ir energingas. Šios medaus savybės labai naudingos gydant įvairaus pobūdžio neurozes, žinoma, jeigu ligonis laikosi darbo bei poilsio režimo ir vengia nervinės įtampos.

Žaizdų ir nudegimų gydymas medumi

Žaizdas galima gydyti ir liaudies medicinos siūlomomis priemonėmis. Ypač naudingas yra medus. Jame esančios medžiagos naikina mikrobus, mažina uždegiminius procesus ir padeda žaizdai greičiau užgyti. Uždėjus ant žaizdos medaus, joje suaktyvėja kraujotaka ir greičiau nuteka limfa. Šie organizmo skysčiai mechaniškai išplauna žaizdą ir maitina jos srityje esančias ląsteles. Ypač naudinga medų derinti su žuvų taukais, kuriuose yra daug vitamino A.

Bičių pienelis

Bičių pienelis – gelsva, aitri,

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 23

Su civiliu tarnautoju „Zis 5“ sunkvežimiu (pakrovimo galia – 3,5 t) iš prekių rampos turėjau vežti cementą į Lentvarį. Mat čia, šioje kareivinių teritorijoje, buvo numatyta steigti žirgyną (plečiant anksčiau buvusias grafo Tiškaičio arklides). Teko važiuoti keliolika kartų. Paskutinioliktame tas civilis tarnautojas nutarė pakrauti visas likusias 4,5 tonas cemento, nes taupė vagonų prastovos laiką, o ir pats skubėjo kuo greičiau baigti darbą. Nors aš ir nenorėjau sutikti su aiškiu mašinos perkrovimu (visa tona daugiau negu leidžiama!), bet jis į tai tik numojo ranka. Teko nusileisti – jis vadovavo darbams, o aš tik vairavau.

Jau vėlai vakare, važiuojant į statų ir vingiuotą kalną, tik už Vilniaus, kur dabar yra Žemieji Paneriai (kelias tada dar buvo grįstas akmenimis), vargšas „Zisas“ neatlaikė. Baigiant užkilti į stačiausią kalno posūkį, staiga man prieš akis su žiežirbom ir liepsna atšoko variklio kairiojo šono gaubtas („kapotas“) ir mašina sustojo. „Atvažiuovom!“ Dėl perkrovimo nuo alkūninio veleno nutrūko švaistiklio guolis ir, pramušdamas bloko šoną, įstrigo jame. Tai buvo praktiškai nepataisomas gedimas. Mane išmušė šaltas prakaitas. Supratau, kad dabar, kaip ir Janis, aš nuo Karo tribunolo neišsikuosiu – teks atsakyti už šį „nusikaltimą“. Okupacinės kariuomenės (prie kurios ir mes jau buvom prijungti) vadas Timošenko tuo metu buvo išleidęs labai griežtą įsakymą, kuriame tokie ir panašūs prasižengimai buvo vertinami kaip „diversijos ir sabotazas“ ir buvo labai griežtai baudžiami. Kai aš apie šį žvėrišką įstatymą užsiminiau savo bendrakeleiviui, šis civilis puolė raminti:

– Nenusimink, aš viską sutvarkysiu! Tau nėra ko jaudintis!

Jaudintis buvo dėl ko, aš nelabai tikėjau to tarnautojo pažadais, kad „viskas bus gerai“. Palikęs man savo ilgus kailinius (tada buvo labai šaltas vakaras) ir įdavęs „šniūrą baronkų“ (kurių Vilniuje pirkto), jis pėsčias nukulniavo į mūsų dalinį prašyti pagalbos.

Aš likau vienas, savo sugedusio sunkvežimio kabinoje. Sėdžiu sau tamsoje ant kelio ir graužiu „baronką“. Šalta. Nyku. Pasitraukti nuo technikos negaliu – neturiu teisės. Todėl nieko kito nelieka, kaip tik laukti atvažiuojant pagalbos, o tuo pačiu ir savo tolesnio likimo. Dėl pastarojo visokios mintys lenda į galvą. Ko tik tada neprigalvojau per tas laukimo ir nerimo valandas... Dešimt metų kalėjimo – buvo viena iš labai tikėtinų bausmių. Neapšildomos kabinos temperatūra labai greitai susilygino su lauko. Smarkiai šalo kojos kareiviškuose auliniuose odos batuose. Todėl išlipęs pradėjau bėgioti. Pradžioje aplink mašiną, vėliau pakalnėn ir į kalną ir vėl atgal. Taip išbuvau iki ryto. Akių sumerkti neteko. Auštant, išgirdau einant žmogų. Iš Vilniaus pusės į pakalnę žingsniavo kažkokia mergina su bidonėliu. Priėjusi prie manęs su gailėsčiu akyse ji pasiūlė šviežio pieno (matyt, ne kokia išraiška buvo mano veide). Pienas buvo dar šiltas, tad išgėręs vieną dangtelį, kuriuo buvo uždengtas pienas, aš paprašiau dar.

– Aš apmokėsiu! – pridūriau, kad nepiktinaudžiaučiau jos aukštaitišku vaišingumu. Ji tik nusišypsojo ir įpylė antrą dangtelį:

– Gerkit, gerkit, kiek patinka.

Išgėręs šilto pieno šiek tiek sušilau, ir atsidėkodamas mano, netikėtai atsiradusiai šelpėjai, pasiūliau riestainių („baronkų“). Bet nepažįstamoji vilniškė jų mandagiai atsisakė ir atsisveikinusi nuėjo savo keliu. Aš ir vėl likau vienas.

Netrukus, nuo Lentvario pusės užgirdau atburziantį motociklą. Tai buvo motociklas su lopšeliu, kuriame sėdėjo mano geras draugas – eilinis Raudys, o prie vairo – puskarininkis Šeduikis. Šeduikis įsakė Raudžiui mane pakeisti, o man liepė:

– Sėsk į lopšį, važiuosim į dalinio štabą!

Ta žinia manęs nė trupučio „nesušildė“, ten buvo galima laukti blogiausio. Tik jau važiuojant, turbūt pastebėjęs mano paniurusią miną psk. Šeduikis nuramino:

– Nebijok, kas įvyko – ne tavo kaltė, todėl niekas dėl to tavęs neteis! O mašina bus išmontuota ir dalimis išdalinta mūsų ir kitiems daliniams! Atvažiuavęs į štabą turėjau tučiuojau prisistatyti dalies ūkio viršininkui kpt. A. Soročkinui, kurį jau minėjau. Pakeliui štabe susitikau ir savo tiesioginį – transporto viršininką, rusų leitenantą. Jis (pavardės neprisimeniu) neseniai buvo komandiruotas į mūsų dalinį ir labai domėjosi nauja, jam nematyta technika – dyzeliniu „Mercedes'o“ varikliu ir panašiai. Žodžiu, rasdavome bendrą kalbą. Ruselis mane taip pat nuramino, pasakė tą patį, ką tik ką kalbėjo psk. Šeduikis.

Taip „paguostas“ net dviejų vyrų, prisistačiau ūkio viršininkui kpt. A. Soročkinui. Šis kapitonas su manimi visados elgėsi kaip su sau lygiu, nors buvo jau apie 50 metų amžiaus. Pirmiausiai, jis mane nuramino, kad išsikvietė visai ne dėl tos nelemtos avarijos.

– Tu, Čerškau, esi komandiruojamas į Vilnių, į naujai kuriamą dalinį „P.T.O. 17-tąjį divizioną“. Šis – 105 mm L.A.P. pabūklų dalinys yra įkurdinamas Subačiaus gatvėje, – ramiai paaiškino ir pridėjo:

– Tu šiandien pat turi ten prisistatyti.

Gavęs visus komandiruotės dokumentus ir atsisveikinęs su kpt. Soročkinu, dar nuvažiuavau į Lentvario dvaro rūmus – dalinį, kur buvo mano asmeniniai daiktai. Atsisveikinęs su savo draugais ir (per grotas) su kalinėju Janiu, vėl sėdau į psk. Šeduikio vairuojamo motociklo lopšį ir išvykau į Vilnių.

Taip baigėsi mano tarnyba Lentvario dvare.

17 PTO

(1941.02. – pavasaris)

Atvykęs į Vilnių, Subačiaus gatvę, ten atradau savo naująjį dalinį – 17-tąjį P.T.O. divizioną (P.T.O. – rusiškai „Protivotankovyj osobyj“, „Prieštankinis ypatingasis“). Nuėjęs tiesiai į raštinę, iškart prisistačiau pulkininkui J. Baniui, kuris tuo metu buvo dalinio vadu ir įteikiau voką su dokumentais.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Lietuvos Našlaičių globos komiteto parama Lietuvos našlaičiams

Parama siunčiama 3 kartus metuose po 50 dol. vaikui. Viso 150 dol. vienam našlaičiui, kuriuos aukoja geraširdžiai rėmėjai, dažnai pridėdami daugiau; kaip papildoma parama ji irgi persiunčiama. Parama siunčiama Lietuvos Našlaičių globos komiteto įgaliotiniams, kurie jas paskirsto.

2008 m. 3 paramos siunta paskirstyta:

Gražinai Landsbergienei (207 vaikai) – 10,350 dol., papildoma parama 607 dol. Kun. Letkauskui persijusta Frances Brundza, skirti 300 dol. Kryžių kalne Juozo Brundzos kryžiui prižiūrėti.

Bronėi Bartkevičienei (Kaimo vaikų fondas) (245 vaikai) – 12,250 dol. Trims Kaušikienės sąrašė esantiems vaikams – 150 dol. Papildoma parama – 941 dol.

Kun. L. Dambrauskui (13 vaikų) – 650 dol. Papildoma parama – 150 dol.

Kun. R. Ramašauskui (2 vaikai) – 100 dol.

Vidai Beliūnaitei (24 vaikai) – 1,200 dol. Papildoma parama 49 dol.

Ses. Jūratei Plonytei (34 vaikai) – 1,700 dol. Papildoma parama – 183 dol.

2009 m. 1 paramos siunta paskirstyta:

Gražinai Landsbergienei (197 vaikai) – 9,850 dol. Papildoma parama – 733 dol. Bronėi Bartkevičienei (Kaimo vaikų fondas) (228 vaikai) – 11,400 dol. Trims Kaušikienės sąrašė esantiems vaikams – 150 dol. Papildoma parama – 1,468 dol.

Vidai Beliūnaitei (24 vaikai) – 1,200 dol. Papildoma parama – 16 dol.

Ses. Jūratei Plonytei (33 vaikai) – 1,650 dol. Papildoma parama – 249 dol.

Kun. R. Ramašauskui (2 vaikai) – 100 dol.

Kun. L. Dambrauskui (13 vaikų) – 650 dol.

Lietuvos Našlaičių globos komitetas dėkoja visiems aukotojams. Aukos nurašomos nuo mokesčių. Lietuvos Našlaičių globos komitetas (Lithuanian Orphan Care), 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629, tel.: 773-476-2655; Fax 773-436-6909; Fed Tax ID #36-412419.

Lietuvos Našlaičių globos komiteto informacija

Laikas reformuoti VSD

Atkelta iš 3 psl.

Seimas turi susitarti su naujuoju prezidentu dėl aiškaus VSD pavaldumo. Reikia ištirti, kokių mastu VSD stebi Lietuvos gyventojus, kokių pagrindu ir kam rodoma tokia „operatyvinė“ medžiaga ir kokiais tikslais. Būtina sukurti specialią komisiją, kuri nustatytų, kokiomis aplinkybėmis išduodamos sankcijos stebėti žmogų ir klausytis jo pokalbių, ir pasiūlytų procedūras, kurios užtikrintų, jog sankcijos nėra lengvabūdiškai dali-

jamos. VSD turi Seimui perduoti slaptąsias pažymas, kad visi pagaliau suprastų, jog demokratinėje valstybėje slaptosios tarnybos pavaldžios parlamentui, o ne priešingai. Pagaliau, kuo daugiau laiko ir jėgų VSD vadovybė skiria santykių su Seimu ir visuomene aiškinimui, tuo mažiau laiko ir jėgų skiria valstybės saugumui užtikrinti, nors tik tam departamentas buvo sukurtas.

„Lietuvos žinios“

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Laisvės varpo atgarsiai

PETRAS PETRUTIS

Kai kuriems žinoma, kitiems lemta primiršti, o dar kiti nieko negirdėjo apie Amerikos lietuvių anksčiau organizacijų veiklą, užsimojimus ir jų atliktus darbus. Štai 1919 m. gegužės 9 d. Čikagoje sušauktoje vietos lietuvių draugijų konferencijoje buvo pasiūlyta nuliedinti Laisvės varpą. Tokį pasiūlymą padarė Jonas Bagdžiūnas-Borden. Pasiūlymas buvo priimtas ir nutarta įgalioti būsimąjį Amerikos Lietuvių Seimą, idant jis visų Amerikos lietuvių vardu varpą dovanotų Lietuvai.

Laisvės varpas.

Nedelsiant varpas, JAV istorinės relikvijos – Philadelphia Laisvės varpo pavyzdžiu, buvo užsakytas ir nulieta St. Louis, MO, dirbtuvėse. Senesniuose leidiniuose teigiama, jog varpas buvo keturių pėdų aukščio ir trijų pėdų pločio. Laisvės varpas – Amerikos lietuvių dovana Tėvynei. Jis sveria 1,000 svarų. Vienoje varpo pusėje buvo iškaltas reljefinis Lietuvos Vytis ir valstybės bei visuomenės veikėjo Broniaus Kazio Balučio (1879–1967) sukurtas ketureilis: „O, skambink per amžius vaikams Lietuvos.

Tas laisvės nevertas, kas negina jos“. Kitoje varpo pusėje išlietas toks įrašas: „Amerikos lietuvių seimas Lietuvai. Birželio 9, 10 ir 11 d. 1919 m. Chicago, ILL“. Laisvės varpo atidengimas vyko 1919 m. birželio 9 d. Čikagos „Auditorium“ teatre. Iškilimėse dalyvavo apie 4,000 lietuvių. Tarp jų ir JAV valdžios pareigūnai.

Seimas prasidėjo birželio 9 dienos rytą ir baigėsi 11 dienos vidurnaktį. Per renginį prezidiumas įteikė varpą Seimui. Laisvės varpo globai ir aukoms tvarkyti buvo išrinktas komitetas. Iš Seimo surinktų aukų Laisvės varpui buvo paskirta didelė pinigų suma. Buvo surinkta daugiau 5,000 dolerių. Kiekvienas aukotojas turėjo teisę paskambinti varpu.

1919 metų rugpjūčio 24 dieną Čikagoje įvyko Laisvės varpo išleistuvės, kuriose dalyvavo įvairių išėjusių organizacijų atstovai. Po parodo Čikagos gatvėse iškilmės baigtos toje pačioje auditorijoje.

Aukotojai išėjimoje Laisvės varpą buvo skyrę Lietuvos sostinei Vilniui. Jo dūžiai turėjo aidėti iš Gedimino pilies bokšto visai Lietuvai. Tačiau 1920 metų rudenį lenkai okupavo Vilnių.

1920 metais Laisvės varpą organizatoriai vežiojo po lietuvių kolonijas ir rinko aukas.

Lietuvos laisvės varpas, apkeliauęs daugelį Amerikos lietuvių telkinių, 1920 m. rugpjūčio 15 d. sugrįžo į Čikagą. Tą dieną Čikagoje lankėsi Jonas Vileišis, Lietuvos misijos atstovas, kuriam teko perimti Laisvės varpą. Tąsyk buvo paminėtas ir Vilniaus atgavimas. Paaikšėjo, kad Laisvės varpo komiteto pastangomis buvo surinkta 19,290.96 dol.

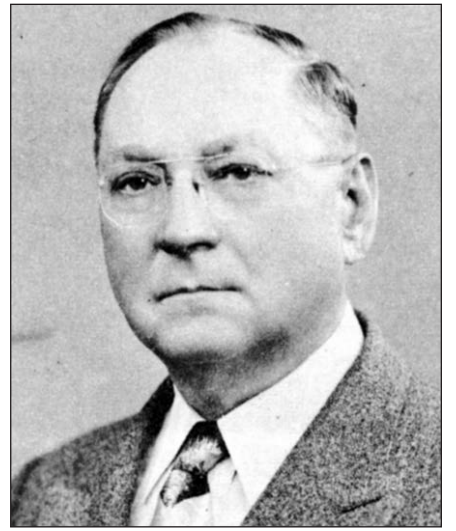
1922 m. sausio 22 d. varpas at-

gabentas į Kauną (Vilnius dar buvo užgrobtas lenkų) ir įkeltas į Karo muziejaus bokštą. Iškilimėse dalyvavo minia žmonių. Pirmąsyk suskambo tą pačių metų Vasario 16-osios iškilimėse ir vėliau skambėdavo tik per dides šventes. 1937 metais pastačius naujus muziejaus rūmus ir bokštą, Laisvės varpas įkeltas į naująjį bokštą. Jis skambėdavo kiekvieną vakarą, nuleidžiant vėliavą ir pagerbiant Nežinomojo kareivio kapą. Skambėjo jis tautinių ir valstybinių iškilmių metu, primindamas lietuviams apie brangiausią jų turtą – laisvę.

1940 metais prasidėjo sovietinė okupacija, vėl sutrukdydama Laisvės varpą perkelti į sostinę. Įrašyti varpe Broniaus Balučio žodžiai ir pats Laisvės varpas, deja, neįtikėjo Lietuvos okupantams, todėl 50 sovietmečio metų varpas tylėjo. Jis vėl suskambo po 49 metų pertraukos 1989 m. birželio 14-ąją – Gedulo ir vilties dieną, pagerbiant žuvusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Varpe įrašyti žodžiai išliko gyvi Lietuvos vaikų širdyse.

2006 metų pradžioje Karo muziejaus bokšto karilione montuojant naujus, Olandijoje nulietus varpus, Laisvės varpas buvo laikinai iš bokšto iškeltas ir kelis mėnesius rodomas muziejuje. Po restauracijos Laisvės varpą – nepriklausomybės simbolių mūsų tautai ir valstybei, vėl galime girdėti Karo muziejaus sodelyje.

Šiomet gegužės 5 d. sukako 90 metų nuo Jono Bagdžiūno-Borden sumanymo padovanoti Lietuvai Laisvės varpą. J. Bagdžiūnas-Borden gimė 1882 m. rugpjūčio 30 d. Ramonaičiuose, Lygumų valsčiuje, Šiaulių apskrityje. 1886 m. atvyko į JAV. Mokėsi Čikagoje veikusiose vakarinėse

Adv. Jonas Bagdžiūnas-Borden.

Nuotrauka iš žurnalo „Margutis“, 1959 m. rugsėjo mėn.

mokyklose. Nuo 1920 metų studijavo teisę DePaul universitete. Dirbo Čikagos valdžios įstaigose, o vėliau vertėsi advokatura.

Jis sumanė ir įvykdė daug Lietuvai svarbių darbų. 1935 m. organizavo JAV Lietuvių sportininkų dalyvavimą Tautinėje olimpiadoje. 1935–1936 m. viešėdamas Lietuvoje pakvietė sportininkus į JAV draugiškoms rungtynėms. Kaip žinia, 1937 m. JAV rungtyniavo iškiliausi Lietuvos sportininkai. Tačiau pats svarbiausias Jono Bagdžiūno-Borden darbas buvo Lietuvos Laisvės varpo sumanymas ir įvykdymas.

Jonas Bagdžiūnas-Borden 36 metus dirbo advokatu, 1958 m. pabaigoje, užbaigęs profesinį darbą, pasitraukė į poilsį. Gyveno Matteson, IL (netoli Čikagos) įsigytame ūkyje. Mirė 1965 m. lapkričio 26 d.

P. S. Naudotasi LTSC archyvuose saugojama medžiaga ir kitais šaltiniais.

Spalio mėnesį pasirodys pirmasis „National Geographic Lietuva“ žurnalo numeris

Šių metų spalio mėnesį Lietuvoje pasirodys pirmasis „National Geographic Lietuva“ žurnalo numeris. Tarptautinis 31 kalba pasaulyje leidžiamas žurnalas garsėja išskirtiniais reportažais, fotografijomis ir žemėlapiais. Žurnalo leidyba užsiims didžiausia literatūros, skirtos suaugusiems, vaikams ir paaugliams, leidykla „Alma littera“.

„Atsižvelgdami į Lietuvos skaitytojų poreikius, siekiame jiems pasiūlyti leidinius, kurie yra įvertinti visame pasaulyje. „National Geographic“ žurnalo turiniui ir estetinei išvaizdai keliami patys aukščiausi kokybės reikalavimai, todėl labai džiaugiamės, kad mums patikėta šio žurnalo leidyba. Neabejoju, jog šis žurnalas ir Lietuvoje sulauks besidominčių gamta, įvairiomis kultūromis ir mokslu skaitytojų dėmesio“, – sakė leidyklos „Alma littera“ generalinis direktorius Arvydas Andrijauskas.

„National Geographic Lietuva“ redaktoriumi taps 18 metų darbo žiniasklaidoje patirtį turintis Frederikas Jansonas. Kaip ir kitomis kalbomis leidžiamuose žurnaluose, lietuviškame leidime didžiąją dalį turinio sudarys anglų kalba leidžiamas pagal pasaulinius standartus, tokio paties formato ir daugeliui atpažįstamu viršeliu.

Pasak „National Geographic“ prezidento John Fahey, „National Geographic“ bendruomenės misija – švies-

ti ir įkvėpti. Tai pasiekti galima tik atveriant žmonėms gimtąją kalbą langą į pasaulį neprilygstamomis nuotraukomis ir pasakojimo galia – visa tai skaitytojai randa mūsų žurnale.

Per 121 metų istoriją „National Geographic“ tapo žinomas savo nuodugniais straipsniais apie skirtingas kultūras, gamtą, mokslą ir technologijas. Anglų kalba žurnalas leidžiamas nuo 1888 metų. Šiuo metu žurnalas leidžiamas japonų, ispanų, italų, hebrajų, graikų, prancūzų, vokiečių, lenkų ir kitomis kalbomis. Pasaulinis žurnalo tiražas sudaro apie 8 milijonus egzempliorių.

Apie leidyklą „Alma littera“

„Alma littera“ yra didžiausia literatūros, skirtos suaugusiems, vaikams ir paaugliams, leidykla Lietuvoje, ir antroji pagal šviečiamosios ir mokomosios literatūros apimtį. Leidykla priklauso didžiausiai Baltijos šalyse knygų leidybos ir prekybos įmonių grupei „Alma littera“, kuriai, be jos, priklauso leidykla „Šviesa“, Knygų klubas ir mažmeninės knygų prekybos tinklas „Pegasas“.

Apie „National Geographic“

„National Geographic“ bendruomenė yra viena didžiausių pasaulyje ne pelno siekiančių mokslinę ir švietėjišką veiklą vykdančių organizacijų. 1888 metais **Nukelta į 11 psl.**

Jono Bagdžiūno-Borden dovana komp. Antanui Vanagaičiui, sukūrusiam dainas „Laisvės varpas“, „Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim...“ Ši prasminga dovana (dovanota 1936 m.) saugojama LTSC archyve.

Malta: čia piktos tik medūzos

RASA PAKALKIENĖ

Kai grupės vadovė pasakė, kad Maltoje nėra elgetų ir vargetų, buvo sunku patikėti. Tačiau per savaitę kelionių ir klajonių po archipelago salas taip ir nepamačiau nė vieno žmogaus, prašančio išmaldos.

Malta – viena saugiausių Europos Sąjungos šalių. Tai Viduržemio jūros valstybė, esanti pusiaukelėje tarp Sicilijos ir Šiaurės Afrikos pakrantės. Per septynias ten praleistas atostogų dienas susidariau įspūdį, kad Malta – ramybės ir skaidrios nuotaikos archipelagas. Iš tiesų, kai prabudęs matai smaragdo atspalvių jūrą, išskėstalapes palmes, fantasmagoriškas uolas, peizažą apšviečiančią kaitrią saulę, tiesiog negali būti piktas ar blogai nusiteikęs.

Lyg kitoje planetoje

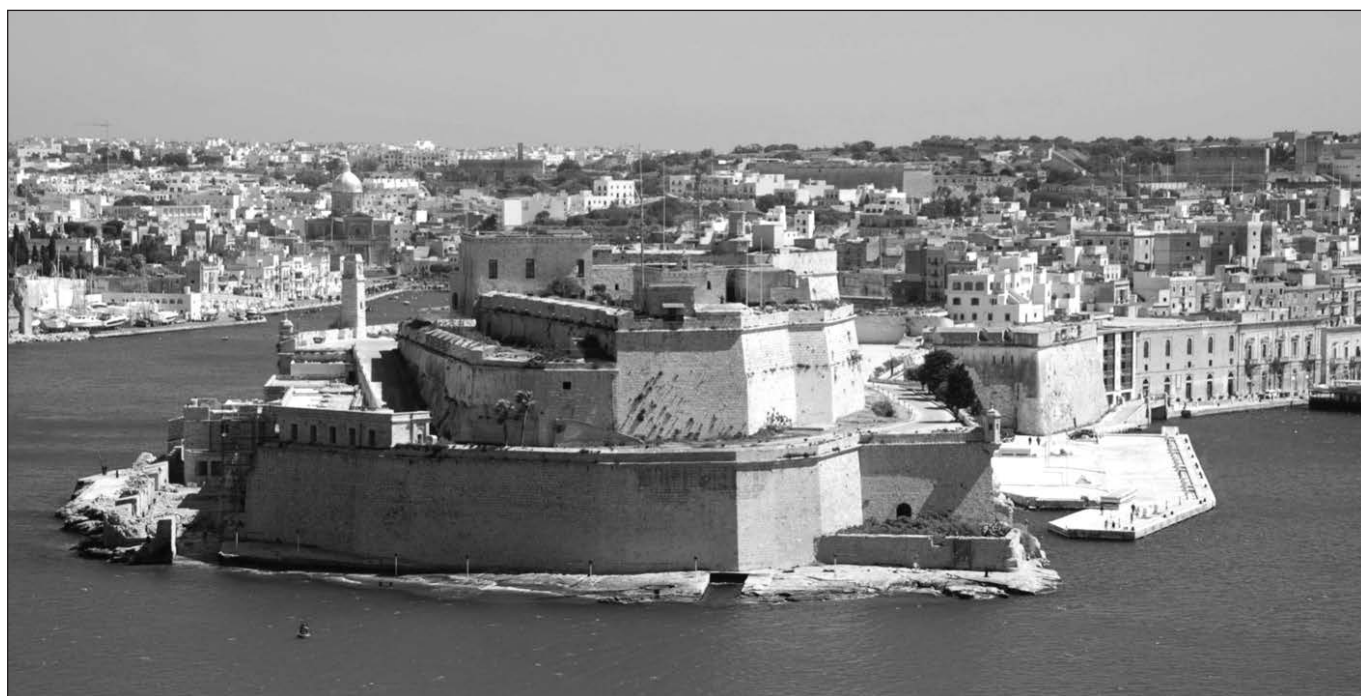
Malta turi šiek tiek daugiau kaip 400 tūkst. gyventojų. Didžiausioje archipelagui priklausančioje Gozo saloje jų – per 30 tūkst., šalia esančioje Komino saloje – vos... 3. Dar viešbutis, į kurį vasaromis plūsta turistai. Ir policijos nuovada. Tuo metu, kai nuplaukėme apsidairyti po Komino salą, matėme porą šimtų tokių smalsuolių kaip mes. Turbūt tam nuovada ir reikalinga, kad svečius ir tą trejetą vietinių sužiūrėtų.

Bet kurioje vietoje, kur mažiau ar visai nėra pastatų, uolėtas ir korėtas Maltos paviršius primena ne Žemę, o kokį Mėnulį ar Marsą. Tarp akmenų – lietuviams egzotiški augalai, po kuriuos laksto driežiukai. Jūros vanduo labai skaidrus, turkio ir smaragdo atspalvių, matyti tamsiai mėlynų ar žalių lopų nuo vandens augalų. Grotos, povandeniniai urvai, koralų raizgalynai – mėgstančiųjų nardyti rojus.

Triukšmas iki paryčių

Viduržemio jūra apipinta legendomis, viena jų – apie kūdikius. Maltos mažyliai, kaip ir viso pasaulio vaikai, klausinėdavo, iš kur jie atsiradę. Suaugusieji pasakodavo, neva vaikai dėžutėse į salą atgabunami iš svetur. Todėl mažieji maltiečiai, būdavo, eidavo prie jūros, atsisėdavo ant kranto ir laukdavo broliuko ar sesutės.

Dabartiniai salos vaikai tokiomis pasakomis nebetiki. Maltos paaugliai konservatyvesniam lietuviui atrodo net šokiruojantys. Dieną jie – tvarkingi uniformuoti moksleiviai, lankantys valstybines, Bažnyčios ar privačias mokyklas, o savaitgalio vakarais virsta triukšminga minia, kuri audringai linksminasi Maltos pramogų centruose St. Julians, Paceville ar Sliema. Pietietiškos išvaizdos merginos, ryškiai pasidažiusios ir drąsiai apsinuoginusios, traukia iš diskotekos prie klubo ar baro. Tuose

miesteliuose yra ką veikti ir vyresnio amžiaus žmonėms. Jų daug būna kavinėse ir alinėse, kur dainuojama karaokė. (...) Ant alinės durų užrašytas darbo laikas: „Nuo 11 valandos ryto iki vėlumos“. Taip šeimininkai leidžia suprasti, kad uždarys įstaigą tada, kai nebeliks nė vieno lankytojo.

Saviti autobusai

Maltos įdomybė – geltoni autobusai, kuriais galima išmaišyti visą salą. Senieji gerai prižiūrėti, remontuojami ir atrodo taip pat kaip praėjusiame amžiuje. Jei autobuso lauksi stotelėje, jis tiesiog pravažiuos pro šalį. Kad sustotų, reikia pakelti ranką ir mojuoti. Jei nori, kad autobusas sustotų ir išleistų, turi timptelėti virvelę. Skambutis vairuotojui praneša, jog kuris nors iš keleivių nori išlipti.

Naujesni autobusai modernūs, bet irgi geltoni, mažieji – raudoni. Bilietas į vieną pusę kainuoja nuo pusės euro. Vienos dienos bilietas – 3 eurai. Už tiek Maltą galima apkeliauti skersai ir išilgai. Dauguma kelių kaip spinduliai skleidžiasi iš Maltos sostinės Valetos iki salos pakraščio. Miestai ir miesteliai neretai susilieję, visur kitur lyg grybų pridygę fermų ir vasarnamių. Negyvenamų vietų praktiškai nėra. Sala nedidelė, bet keliai vingiuoti, nemažai serpantinų. Lietuvio akiai įprastų lygumų nepamatysite.

Buvusioje Didžiosios Britanijos kolonijoje Maltoje eismas vyksta priešinga nei mums įprasta kryptimi. Todėl pirmą kartą atvykę turistai iškart perspėjami: norėdami eiti per gatvę ar kelią, iš pradžių žiūrėkite dešinėn, paskui – kairėn.

Kada maltiečiui šalta

Miestelių gatvių prekyvietėse keista matyti siūlomus šiltus megztinius, kojines ir skaras. Kaip pasako-

jo grupės vadovė, žiemą Maltoje būna 12-15 laipsnių šilumos. Kadangi namai nešildomi, vietiniams atrodo, kad šalta. Tada jie rengiasi šiltais megztais drabužiais.

Žiemą Maltoje lyja, pučia stiprūs vėjai. Vasarą būna taip karšta ir sausa, kad pavasarį sužaliavusi augmenija pagelsta ir paruduoja. Maltos gyventojams patinka, kai oras išyla iki 30 laipsnių, o vanduo – iki 27, tada jie su malonumu maudosi. Mes Viduržemio jūroje pliuškenomės, kai vandens temperatūra siekė 18 laipsnių. Buvo nuostabu, tik erzino begalė medūzų. Plaukiodami sunkiai galėjome nuo jų išsisukti. Piktosios vandenės sudilgino taip, kad žymės išliko net grįžus į Lietuvą.

Malta – nedidelė Viduržemio jūros valstybė, esanti pusiaukelėje tarp Sicilijos ir Šiaurės Afrikos pakrantės. Šaliai priklauso septynių salų grupė. Tik trys didžiausios iš jų – Malta,

Gozo ir Komino – gyvenamos. Salos neaukštos ir akmenuotos, pakrantės – uolotos. Bendras šalies plotas – vos 316 kvadratinų kilometrų. Maltos salos ilgis – maždaug 27 kilometrai, plotis – apie 15 kilometrų. Sostinė ir svarbiausias uostas – Valeta.

Nuo 1800 metų – Didžiosios Britanijos kolonija. Maltos nepriklausomybė paskelbta 1964-aisiais. Nuo 2004 metų šalis – Europos Sąjungos narė. Valiuta – euras. Valstybinė kalba – maltiečių (priklauso semitų kalbų grupei) ir anglų. Šalis turi per 400 tūkst. gyventojų, 98 proc. jų – katalikai.

Tradiciniai Maltos valgiai – daržovių, žuvų sriuba, taip pat makaronų ir tešlos gaminiai. Vienas maltiečių virtuvės ypatumų – įdaryti patiekalai. Nacionalinis valgis – triušio troškiny.

„Lietuvos žinios“

„National Geographic Lietuva“

Atkelta iš 10 psl. įkurta bendruomenė siekia skleisti geografines žinias ir įkvėpti žmones rūpintis mūsų planeta. Bendruomenė pasiekia daugiau kaip 360 milijonų žmonių visame pasaulyje leisdama kas mėnesinį „National Geographic“ žurnalą ir kitus leidinius, transliuodama „National Geographic“ televizijos kanalą, kurdama dokumentinius filmus, leis-

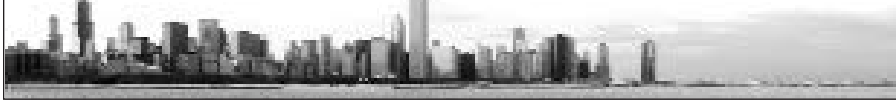
dama knygas, DVD, organizuodama parodas ir vykdydama kitą veiklą. „National Geographic“ finansavo daugiau kaip 9,000 mokslinių tyrimų projektų ir švietimo programų, susijusių su geografijos žiniomis. Daugiau informacijos:

www.nationalgeographic.com.

Rasa Petruškevičiūtė

Atstovė ryšiams su visuomene

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Mieliems skaitytojams pranešame**, kad š. m. gegužės 25 d., Atminimo dieną (Memorial Day) redakcija nedirbs.

◆**Gegužės 23 d., šeštadienį, JAV LB Brighton Park apylinkė ir Moterų sąjungos narės rengia turgų gatvėje** prie Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo klebonijos, 2745 W. 44th St. Surinktos lėšos bus skirtos vaikų globos namams „Vaiko tėviškė“, įsikūrusiems Avikilių kaime, Vilkaviškio vyskupijoje. Norintys paaukoti gerų daiktų ar kitaip prisidėti, kreipkitės į Salomėją Daulienę tel.: 773-847-4855. Turgus vyks nuo 10 val. r. iki 3 val. p.p.. Daiktus atnešti turgaus dieną nuo 9 iki 10 val. r.

◆**Tauragės klubo narių susirinkimas** vyks gegužės 28 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. „Seklyčios“ restorane. Po susirinkimo – pabendravimas.

◆**Amerikos lietuvių Romos katalikų (ALRK) Moterų sąjungos** 3 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 30 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiame visas nares dalyvauti.

◆**JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba** kviečia visus į apygardos suvažiavimą, kuris įvyks šeštadienį, gegužės 30 d., Pasaulio lietuvių centre. Pradžią – 9 val. r. Daugiau informacijos tel.: 630-243-6302 (Aušrelė Sakalaitė).

◆**Pavasarij ar vasarą žadantys** krikštyti vaikučius kviečiami dalyvauti tėvų ir krikšto tėvų pokalbyje. Grupiniai susitikimai vyks sekmadieniais – gegužės 31 d. ir birželio 28 d. – po 11 val. r. Mišių. Pageidautina apie dalyvavimą iš anksto pranešti misijos raštinėje. Išimties atveju gali-

ma susitarti Krikštui ruoštis ir atskirai. Susitikimų pokalbių vadovė – Daiva Kisielienė.

◆**Penktadienį, birželio 5 d. 7 val.** p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks prof. Arūno Ščiupoko, paskaita tema „Apie lėtinį skausmą ir jo gydymą“. A. Ščiupokas yra Kauno medicinos universiteto dėstytojas, Skausmo klinikos gydytojas, Lietuvos skausmo draugijos prezidentas, Žurnalo „Skausmo medicina“ vyr. redaktorius. Paskaitos trukmė – 45 min. Po paskaitos paskaitininkas atsakys į klausimus, vyks diskusija. Paskaitoje bus pristatomi naujausi duomenys apie lėtinį skausmą ir jo pasėkmes, pateikiami pacientų apklausos, atliktos Lietuvoje, rezultatai. Kartu bus nušviečiamos šiuolaikinės lėtinio skausmo gydymo galimybės, supažindinama kaip tai pritaikoma Lietuvoje.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Sekmadienį, rugpjūčio 16 d. 2 val.** p.p. Brockton, MA lietuviai kviečia visus tautiečius į naujo paminklo „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ atidarymą Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno kapinėse, 16 Thatcher Street, Brockton, MA ir Šaulių sąjungos 90-mečio iškilmės. Daugiau informacijos tel.: 978-685-4478 (Jonas Stundžia), 508-586-0650 (M. Bizinkauskas arba 781-982-0765 (L. Sužiedėlis). Laukiame jūsų.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

D ė m e s i o , d ė m e s i o ! Pratęsti rinkimai į JAV LB XIX Tarybą

Pageidaujant apygardų ir apylinkių valdyboms ir apylinkių rinkimų komisijoms Tarybos rinkimai yra pratęsimi viena savaitė **iki 2009 m. gegužės mėn. 24 d. imtinai.**

Balsavimas paštu – ant voko turi būti ne vėlesnis kaip 2009 m. gegužės 24 d. dienos pašto antspaudas.

Balsavimas internetu taip pat pratęsimas iki 2009 m. gegužės 24 d. Balsuoti internetu gali tik tie, kurie užsiregistravo JAV LB tinklalapyje iki 2009 m. gegužės mėn. 1 d. Kiekvienam balsuotojui apie užsiregistravimą buvo pranešta el. laišku ir nusiųsta balsavimo instrukcija. Elektroniniame laiške yra balsavimo tinklalapio nuoroda ir slaptažodis.

Anketas ir kitą rinkimų informaciją taip pat galite rasti **www.JAVLB.org** tinklalapyje.

JAV LB Krašto valdybos rinkimų komisijos info

Lietuvos Respublikos prezidento rinkimuose dalyvavo nemažas būrys JAV LB Lemonto apylinkės lietuvių. Gyventojų patogumui, išgirdę žmonių prašymus, Balsavimo punktą ir Pasaulio lietuvių centre, Lemonte įrėngė LR Generalinis konsulas Čikagoje.

Jono Urbono nuotr.

„Draugo“ šimtmečio jubiliejaus renginiai

„Draugo“ istorinės knygos sutiktuves Vilniuje vyks liepos 9 d. 6 val. v. (Lietuvos laiku) Nacionalinėje dailės galerijoje, Konstitucijos pr. 22, LT-08105, Vilnius.

Čikagoje šios knygos sutiktuves vyks rugsėjo 20 d. 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL.

Spalio 17 d. jubiliejinis pokylis Willowbrook pokylių salėje. Pokylio pirmininkas – dr. Jonas V. Prunskis.

Spalio 18 d. Padėkos šv. Mišios.

Lapkričio 8 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, „Draugo“ šimtmečio minėjimas ir dailiojo žodžio popietė.

Atlikėjai – Los Angeles dramos sambūris.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, kun. Antanas Saulaitis, SJ (nuotraukoje – centre) gegužės 17 d. buvo pagerbtas ir pasveikintas 40 metų kunigystės proga.

Gegužės 28 d. švęsime tėvo Antano Saulaičio 70-meį. Norintys asmeniškai pasveikinti tėvą Antaną gali jam parašyti sveikinimą ir įdėti į krepšelį prie misijos durų arba linkėjimus palikti misijos tinklalapio **www.matulaitismission.com** sveikinimo knygoje.

Jono Urbono nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

Jurgio Kunčino „Tūla“

Anksti mus palikusio rašytojo Jurgio Kunčino knyga „Tūla“ – tai knyga pirmiausia apie Vilnių, apie sostinės dalį, vadinamą Užupiu, apie tuometinę ir dabartinę menininkų buveinę, apie atskirą respubliką mieste, apie visus jos griuvėsius ir užkaborius, kur kunkuliuoja po tiltu Vilnelė, kurioje atsispindi Bernardinų bokštai, kur rangosi Filaretų, Olandų ir kitos gatvelės, kur vaikščiojo ir gyveno Tūla.

Svarbiausias šios istorijos veikėja – paprasta, tačiau subtili mergina Tūla, kurią prisimena ir apie kurią pasakoja pagrindinis romano veikėjas. Nuo pirmųjų iki paskutiniųjų romano puslapių pasakotojas įtaigiai kuria intymią aplinką, atskleidamas pačius slapčiausius savo ir Tūlos meilės istorijos akimirkas, negailestingai apnuogindamas savo nuopuolio istoriją.

Romane pinasi Vilniaus senamiesčio, sovietmečio realijų vaizdai ir intymus žmogiškųjų ryšių pasaulis.

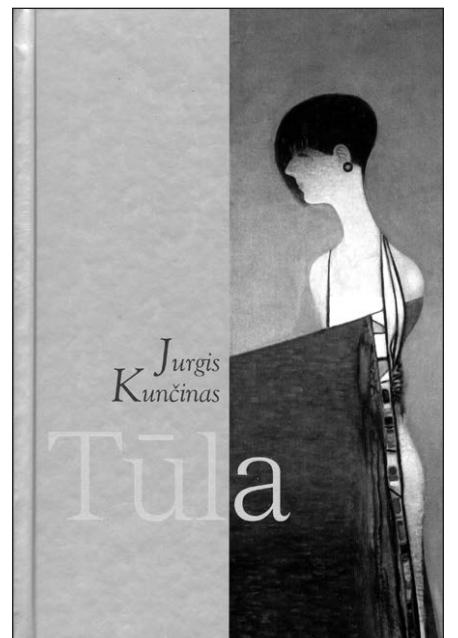
Mane, buvusią vilnietę, žavi ne tik romano siužetas, kerį naujai pamatytas ar tiesiog, skaitant knygą, prisimintas Vilnius.

Tikriausiai iš visų dabartinių rašytojų niekas taip gerai nepažinojo Vilniaus, kaip J. Kunčinas. Jo Vilniaus aprašymai ten nebuvusiam gal kelia nuobodulį. Gal visai neįdomu skaityti apie kiemelius, bokštelius, anfiladas ir vienuolynų bei bažnyčių aprašinėtas sienas ar aprtrupėjusias plytines palanges? Tačiau pažinodamas tas vietas visai kitaip žvelgi į tai

skaitydamas „Tūlą“: eini Užupiu ir, rodos, įkvepi kunčiniškų alyvų kvaipo, ir tada vietovė mainosi, sensta, nyksta modernios parduotuvių vitrinos, blizgantys automobiliai, švarūs šaligatviai, mobilizuoti verslininkai ir lieki vienas siaurame prišnerkštame skersgatvyje, vienas su Tūla – popierine, arba gyva...

Knygos kaina – 20 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą – 2,5 dol. mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500